

Przedpłata
w Krakowie:
rocznie zhr. 16—
kwartalnie „ 4—
miesięcznie „ 1.35
Na odroczenie ct. 20
Na prowincji:
rocznie zhr. 20—
kwartalnie „ 5—
miesięcznie „ 1.70
Za granicą:
miesięcznie zhr. 2—
Numer zwykły 8 ct.
Niedzielnik 10 ct.

GŁOS NARODU

Wychodzi codziennie, z wyjątkiem dni poświęconych o godzinie 9 rano.

Ogłoszenia:
Za wiersz 6 ct. Od wyrazu w drobnych ogłoszeniach 1 1/2 ct.
w „Naukowiec“
Wiersz zwykły 20 ct.
Śluby, nekrologi, wiersz 40 ct.
Do działu inseratów upetnomocniony Jan Strycharski.
Rękopisów redakcja nie zwraca.
Każda smiana adresu 10 ct.

Adres Redakcji:
Kraków, Rynek gł., linia A-B,
l. 43, I piętro.

ZALOZYCIEL: JÓZEF BOGOSZ.
Redaktor: KAZIMIERZ EHRENBERG.

Adres Administracji:
Kraków, ul. Jagiellońska l. 7.

Od Wydawnictwa.

Wszystkich szanownych prenumeratorów prosimy o odnowienie przedpłaty, która wynosi:

W Krakowie:	Na prowincji:
Na Październik zhr. 1.35	Na Październik zhr. 1.70
Do końca roku „ 4—	Do końca roku „ 5—
Za granicą:	
Do końca roku „ zhr. 6—	
Na Październik „ „ 2—	

Jak w ubiegłych kwartałach tak i nadal można obok *Głosu Narodu* abonować „Mody paryskie“, które wraz z dodatkami powieściowymi i krojami, dla naszych abonentów kosztują kwartalnie 90 ct. Pieniądze na „Mody paryskie“ prosimy przysyłać razem z prenumeratą na *Głos Narodu*.

Każdy przybywający nowy prenumerator otrzyma bezpłatnie początek nowej sensacyjnej powieści Daniela Lesueur p. t.

Nieprzewyciężony urok.

Piękna ta powieść, której druk rozpoczęliśmy w feljetonie naszego dziennika, ogłaszana w ostatnich miesiącach w odcinkach najwybitniejszego paryskiego dziennika „Le Temps“, stanowiła pierwszorzędną literacką wypadkę dnia, a zwłaszcza przez czytelnicki rozchwytywana była z prawdziwym entuzjazmem. Krytyka francuska w jednoznacznym chórze wita powieść jako niezwykle zjawisko, łączące niepospolite zalety literackie z treścią szlachetną, z niezwykle interesującym napięciem wątku, z potęgą i barwnością wyobraźni. Mimo współczesnego tematu treść powieści rozsuwa się na tle bohaterstwa wypadków, ponieważ sięga do wojny francusko-niemieckiej z jednej strony, a z drugiej obejmuje ostatnią wyprawę Francuzów do Madagaskaru, wprowadzając także pomiędzy działające w powieści postacie, między innymi sylwetkę jednego z obecnych wodzów armji francuskiej, generała Duchesne, zdobywcy Tananariwy. Tak więc prócz innych uroków, piękny ten romans żołniersko-uczuciowy posiada wielki urok aktualności, co mu powinno nadać podwójną wartość w oczach czytelników dziennika.

Prosimy o uczesne nadsyłanie prenumeraty w celu uniknięcia przerwy w odbiorze dziennika i ułatwienia nam uregulowania nakł. du.

Bezradni!

Kto się jeszcze łudził, że obstrukcji sprzykrzy się jej dotychczasowa polityka i że wobec groźących jej obostrzeń regulaminowych, na łagodniejsze nawróci tory, temu sceny, których widownią była przedwczoraj Izba poselska, musiały chyba zupełnie oczy otworzyć. Krzyki, wycia, obelgi ciskane na członków rządu i stronnictwa prawicy, zupełne lekceważenie powagi i władzy prezydjalnej, zerwanie z wszelką tradycją parlamentarną, a wreszcie nawet z względami lojalności wobec korony, były przecież tak widocznym i straszliwym zmanifestowaniem siły i woli niepomohowanej obstrukcji, że już obecnie najmniejszej nie może chyba ulegać wątpliwości, iż wobec niemożności dogodzenia żądaniom opozycji co do zaiesienienia językowych rozporządzeń — tylko żelazna energia i sprężysta siła może zdruzgotać szalony system i uwolnić Izbę od zwyrodniałej tak-

tyki parlamentarnej, która wieczną hańbą okryje austriacki parlamentaryzm.

Od ludzi zagrażających porządkowi publicznemu, od złoczyńców i szalonych — broni się społeczeństwo siłą, a chce je stosuje do bliźnich i równouprawnionych jednostek, czyni to przecież ze spokojnym sumieniem że nie gwałci, lecz od gwałtu chroni, nie krzywdzi, lecz uprawioną obroną własną w interesie wspólnego bytu i kultury sprawuje. Dlaczegoż ma się odbiegać od tych zasad tam, gdzie rozgrywają się wielkie losy państwa, kulturalne a ekonomiczne sprawy milionów obywateli i to względem tych, którymi przecież tylko widoczna zła wola i jeszcze pierwotne nieposkromione instynkty władają? W takich warunkach uległość i czułość staje się zbrodnią, popełnioną przez posłów nie na samych sobie, lecz na warunkach bytu państwa i na dobrach i prawach obywateli. Im wolno zgodzić się na niedołążne poddawanie się obelgom i zniewagom parlamentarnych rewolucjonistów, lecz na milionom obywateli nie wolno dopuścić do zupełnego zastoju prac parlamentarnych i bezgranicznego lekceważenia długiego szeregu naglących potrzeb, bo z tem, co padłoby ofiarą karygodnej uległości, stracilibyśmy normalne warunki pracy i dalszego rozwoju. Takich ofiar nikt nie ma prawa od nas się domagać, a już najmniej ci, których zadaniem jest praw naszych strzedz i drogę rozwoju naprzód wskazywać.

Dokonania wybreru prezydium nie można prawicy za tryumf poczytać. Bo w zachodzących warunkach jest to tryumf pozorny, tylko faktyczne, a nie zasadnicze załatwienie doniosłej sprawy. Gdyż wybór dotychczasowego prezydium jest przegraną tego racjonalnego politycznego kierunku, co tylko w radykalnym zaostrzeniu energicznego systemu upatruje jedyny sposób stanowczego zwalczania obstrukcji. Z drem Kathreinem i p. Abrahamowiczem u stołu prezydjalnego, a z teorją „łagodniejszych środków“ u posłów nie zdoła prawica przełamać zaciekleści szowinistycznej konfederacji, która tylko stanowczej energii, a nie mdłej czułości i łagodnym perswazjom ulegnie. Bo tego rodzaju gwałt tylko gwałtem się łamie!

Zwyciężył więc znów system półśrodków, system tak ogromnie już w Austrii skompromitowany, że wydawało się już chyba rzeczą niemożliwą, by mógł raz jeszcze tak smutną rolę i to w tak krytycznej chwili odegrać. A jednak to się stało, i wedle wszelkich przypuszczeń zło dalej trwać będzie. A jeśli wieściom z Wiednia nadchodzącym wiarę dać można, lęk i oszołomienie poczyna już nawet ogarniać tych, od których miało się prawo spodziewać, że bodaj na większą drażliwość, a mniejszą cierpliwość zdobyć się przecież potrafią. Bo oto komunikują nam z Wiednia, że pewna część Koła polskiego z posłami dr Rutowskim i dr Lewickim na czele, zamierza wejść, a nawet już weszła z opozycją w rokowania, celem usunięcia obstrukcji, choćby kosztem wydanych rozporządzeń językowych. Wiść ta jest tak potworna, a kombinacja sygnalizowana tak gwałtownie urągałaby wszelkiemu zdrowemu rozsądkowi i politycznej uczciwości, że już nie oburzenie, ale prawdziwie rozpacz chwytła na myśl, że jednak takie polityczne zbroczenie i sprzeniewierzenie się programowi prawicy mogłoby wśród Koła polskiego zaistnieć.

Toż przecież podobny zwrot musiałby pociągnąć za sobą ogromne moralne wzmocnienie opozycyjnego żywiołu niemieckiego, a właściwe źródło niezwyklej obstrukcji, ten bezgraniczny, a ostatnią kartę teraz wygrywający szowinizm germański, wabrałby wprost groźnie dla politycznych programów słowiańskiej większości. Niezręcznie obmyślany ratunek byłby nieszczęściem, a lek zabójczą trucizną.

Przeciw takim systemom ochronnym musimy jak najsolenniej się zastrzedz, bo mając już tracić, wolemy przecież tracić raz tylko, niż podwójnie. Nie przypuszczamy też, by tak opaczny zamiar mógł znaleźć wśród Koła polskiego szersze oparcie, samo jednak pojawienie się go świadczy już o strasznym rozkładzie i zwichnięciu wszelkiej politycznej równowagi.

Wśród takich warunków trudno też spodziewać się pomyslniej reformy i oto dlaczego z głęboką obawą spoglądamy w zakrytą, a tak niebezpieczną przyszłość!

Polskie gimnazjum w Cieszynie.

Cieszyn d. 24 września.

(List oryginalny Głosu Narodu).

Odbyło się tu posiedzenie śląskiej „Macierzy szkolnej“. Uchwalono wysłać ponownie podanie do ministerstwa, domagające się prawa publiczności dla polskiego gimnazjum w Cieszynie, następnie wniesić drugie podanie o zezwolenie nauki historii polskiej przy tem gimnazjum, jako przedmiotu nadobowiązkowego.

Podanie takie, wniesione do śląskiej Rady szkolnej odrzucono. Dalej uchwalono rozpisac konkurs na jedną siłę nauczycielską, mianowicie dla nauki filologii. Dotychczasowe bowiem siły nauczycielskie nie są wystarczające z powodu wielkiej ilości uczniów. Pierwsza i druga klasa ma po dwa oddziały, razem więc z trzecią klasą oddziałów pięć, do których uczęszcza 185 uczniów. W pierwszej klasie jest osmdziesięciu uczniów, podczas kiedy uczęszcza do pierwszej klasy gimnazjum niemieckiego tylko 50 uczniów. „Macierz szkolna“ postanowiła udać się do wydziału związku sokołów o nauczyciela gimnastyki i śpiewu za kwotę 800 złr. rocznej płacy. W końcu uchwalono w najbliższym czasie założyć dwie polskie ochronki, jedną dla dziatwy katolickiej pod kierownictwem Sióstr Felicjanek, drugą dla dziatwy ewangelickiej pod kierownictwem nauczycielki świeckiej, o ile możliwości wyznania ewangelickiego.

Ks. Stojalowski w swojej sprawie.

Jak się z wiarygodnego źródła dowiadujemy, ks. Stojalowski wystosował do swoich przyjaciół politycznych odezwę z powodu zdjęcia z niego kościelnej kłatwy. Odezwę tę pomieszczamy poniżej w dosłownem brzmieniu, przyczem czynimy na razie tę jedną tylko uwagę, że odezwa zyskałaby niewątpliwie na znaczeniu, gdyby ks. Stojalowski był w niej zastąpił zbyteczne w tych rozmiarach instancowanie swego zadowolenia z najwyższych instancji pewnem oświadczeniem, wyjaśniającem drogi i cele, których autor zamierza się trzymać w tym nowym okresie swego politycznego życia. Boć nie wątpliwy przecie że i w tym kierunku zmian spodziewać się należy!

Oto tekst odezwy:

„Pochwalony Jezus Chrystus! Kochani, drodzy bracia! Słowa, które na czele tego listu wypisałem, niech Wam drodzy Bracia i wierni Przyjaciele, wystarczą za długie opowiadanie. Obecna chwila nie jest stosowna do opowiadań, serdecznych modlitwa, dziękczynne westchnienie, wdzięczność ku Bogu, Zbawicielowi i Niepokalanej Jego Matce, to dziś słowa i uczucia, które nam przystoją. Więc nie zdziwicie się, gdy Wam w tym liście posyłam tylko następne dwa kawałki. (Tu następuje znane i przez nas drukowane oświadczenie ks. Stojalowskiego, złożone przed Kongregacją Officjum).

Nie ma więc kłatwy! — pisze dalej ks. Stojalowski — W chwili tak ważnej i doniosłej, w chwili takiego tryumfu sprawiedliwości i miłości, zrozumiecie kochani Bracia i Przyjaciele, że wam nie innego nie powiem, tylko te słowa, które ze mną zapewne powtórzyć zechcecie: „Wielbij duszo moja Pana, — albowiem uczynił mi wielkie rzeczy, który można jest, a miłosierdzie jego od rodzaju do rodzaju!“ — To co się dziś dokonało, jest przede wszystkim dziełem łaski i dobroci Bożej, jest darem Przczystej Pani i Matki naszej — więc „nie nam, Panie, nie nam, ale Imieniu twemu daj chwałę“. Ale po Bogu chwała za dzień dzisiejszy należy się św. Kościołowi rzymskiemu i Ojcu św. Leonowi XIII. Ja słusznie i z doświadczenia powiedzieć mogę: Co Rzym

te Rzym! Wiadome wszystkim przez ję procesów w życiu przechodzić musiałem — i jaką ciężką walkę o sprawiedliwość staczam od lat przeszło 20-tu. Wiem tedy, co to trybunały i co sądy, czy niższe czy wyższe, czy najwyższe. Zatem śmiało powiedzieć mogę: co Rzym to Rzym — a co Papież, to nie świecki władca.

Jużci w Rzymie i Watykanie nie mogą wiedzieć, co się na całym świecie dzieje, nawykli też wierzyć tym, którzy się do wiary chrześcijańskiej i wierność względem Papieża przyznają.

Ale że „najpoważniejsze listy“, wysyłane do Papieża idą w ką, a względ na najwyższej położone osoby ustaje, gdy się o sprawiedliwość i o miłość zawoła — tego dowodem to, że oto już po raz drugi Rzym i Papież uwalnia nas od klątwy i zezwala w zaufaniu na dalszą pracę. Więc jeszcze raz powtórzę: co Rzym to Rzym — i dodam: Niech żyje Leon XIII!

A na zakończenie jeszcze jedno słowo: Ten wyrok Rzymu po tem wszystkiem, co go poprzedziło, po tem wszystkiem co przez tyle lat przeciw mnie pisano i mówiono publicznie lub po kątach — jak jest dla mnie przed Bogiem i sumieniem, oczyszczeniem i uspokojeniem — tak też mi wystarcza za wszelką obronę i za wszelkie zadośćuczynienie.

Dlatego oświadczam publicznie i raz na zawsze: Od obecnej chwili nigdy więcej nie będę odpowiadał na żadne napaści, oskarżenia, zarzuty odnoszące się do przeszłości, a więc od dnia 8 września 1897. Kto chciał robić zarzuty, mógł z nimi się pospieszyć do Rzymu — teraz ich ani uwzględniać ani się z nich tłumaczyć nie będę. Powtóre, w żadne polemiki odnośnie do załatwionej dopiero co sprawy w Rzymie z pismami jakiegokolwiek rodzaju, ani w żadne komentarze czyli objaśnienia umieszczonego powyżej oświadczenia, wdawać się nie będę, o ile mej osoby tyczyć się będą, chyba chodzą o obronę Kościoła lub Rzymu. Po trzecie, również na nowe zarzuty jakiegokolwiek, podejrzenia i oskarżenia osobiste odpowiadać nie będę — przekonawszy się, że u nas, zwłaszcza w Galicji, jest to zupełnie bez celu przy panujących smutnych stosunkach dziennikarstwa.

Ze stronnictwami w sprawach publicznych wedle możliwości przestrzegać będę przedmiotowego traktowania rzeczy.

Mam też nadzieję, że po rozstrzygnięciu moich spraw duchownych przez Rzym zyskam i zaufanie WW. Ks. Biskupów, a tem samem przyjdę do pożądanego z nimi spokoju.

A to oświadczywszy — jeszcze raz dzięki składam Bogu — a dzięki też składam całemu polskiemu pracującemu ludowi. Wyście Bracia, Waszą wytrwałością, Waszem przywiązaniem i po-

święceniem przygotowali i rzekłbym, głównie się przyczynili do tak pomyślnego końca.

A więc z głębi mej duszy wołam: Niech żyje polski pracujący lud! a równocześnie wobec Boga ponawiam moje dawne przyrzeczenie, że dla Waszego dobra, Bracia i Towarzysze, dla polskiego ludu przez resztę dui życia mego pracować będę pod hasłem: „Wszystko dla Chrystusa i dla jego ludu!“

Nie mogę skończyć, nie wypowiedziawszy wyrazu prawdziwej czci i wdzięczności dla tych osób, które w trudnym i ciężkim położeniu mojem, poszły za sercem swoim i za duchem Ewangelji, a narażając się na ciężkie przykrości, nie tylko mnie nie opuściły, ale dodawały otuchy, rady, pociechy i materialnej pomocy. Pomiedzy tymi pierwsze miejsce należy się J. Księdzu Antoniemu Palissie, katechecie z Nowego Iczyna, obecnie proboszczowi, którego przyjaźń i światła rada skuteczną mi była pomocą.

W naszym kraju pierwsza i jedyna, która się wzniosła nad względy i przesady ludzkie, a w chrześcijańskiej swej duszy, znalazła odwagę i niewyczerpane poświęcenie, w czystych widokach chwały Bożej i dla szczerzej miłości ludu, to JW. Anna z Działyńskich hr. Potocka. Dzięki więc i czesć prawdziwej chrześcijance! Wszystkim wręcz tym, którzy dla różnych zrozumiałych względów nie mogąc osobiście, wspierali mnie modlitwami swemi — wszystkim życzliwym i wszystkim ciekawym serdecznie Bóg zapłać — i pozdrowienie w Panu!

Rzym 8 września 1897.

Wasz do śmierci Ks. Stanisław Stojalowski“.

Z KRAJU.

Niepołomice, Wola Batorska 21 września.

(List oryginalny „Głosu Narodu“).

Drogi gminne. — Strój ludowy. — Polowania w lasach kameralnych. — Plaga owadów leśnych. — Kościół w Zabierzowie.

Drogi gminne przez las od Niepołomic ku Sitowcowi, Porynie i Baczkowi dalej od Woli Batorskiej z pod kaplicy przez Hysne ku Kłajowi są w opłakanym stanie od lat kilku, szczególnie wśród lasu ku Kłajowi i Porynie nienaprawiane, od Niepołomic jeszcze jako tako, gdyż ta gmina poczuwa się do naprawy, natomiast gmina Kłaj zupełnie zaniedbuje naprawę. Wystarczy jeden raz przejechać lasem gdzie jest droga publiczna a na przestrzeni jednego kilometra naliczyć można po kilka dziur kołomych i kałuże błota i wody. Możeby Świątyni wydział Rady powiatowej w Bochni zechciał wejrzeć w tę sprawę.

W okolicach Niepołomic, Woli Batorskiej i Kłaju lud wiejski zupełnie się wyzuwa z polskiego stroju narodowego. Bardzo rzadko zobaczysz sukmanę lub płótniankę, jeno tandetne szmaty i łachy z żydowskiego kramu. Warto byłoby aby zamożni obywatele kraju, których np. w Krakowie chyba nie brak założyli „Towarzystwo pielęgnowania stroju narodowego“. Dzielnymi członkami takiego towarzystwa, którzyby radą wzbudzali miłość i szacunek do narodowego stroju u ludu, mogłoby być nasi kapłani, nauczyciele, leśniczowie i inni oficjaliści. Jakaż to wielka różnica co do ubioru między ludem na Rusi a u nas? Rusini wychodząc z cerkwi wyglądają jak prawdziwy lud — u nas zupełnie inaczej! Złaje się, że to nie lud lecz tłum z całej kuli ziemskiej zgromiony i pomieszany. Warto by nad tem pomyśleć.

W pobliskich lasach rządowych państwa Niepołomickiego, odbywają się od czasu polowania na rogatec, na tak zwany podjazd, zjeżdża na nie JE. bar. Albori, główny dowódca korpusu krakowskiego. Zajeżdża on do leśniczego p. Fr. Bałki w Hysnem na 2 do 3 dni i z żoną, oraz z jednym lub dwoma gośćmi objeżdża po lesie. W czerwcu br. z dwoma gośćmi ubito 5 sarków; 14 i 15 b. m. JE. i dwóch gości z Wiednia ubito 9 sarków. JE. Albori odzucha się wielką uprzejmością dla personalu leśnego.

Tępienie mniszek, owadów, bardzo niebezpiecznych dla lasów szpilkowych, odbywa się w lasach kameralnych z wielką energją. Od kwietnia do września br. pracowało dziennie po kilkadziesiąt robotników pod dozorem zarządców i leśniczych. — Kościół w Zabierzowie obok Niepołomic (gdzie jest zaony kapłan ks. prob. Franciszek Krupnik), wewnątrz niedawno zupełnie odrestaurowany drogą dobrowolnych składek nabożnych parafjan i odmalowany przez pp. malarzy Stankiewiczów z Oświęcimia, wygląda poważnie i cznie miłe wrażenie szczególnie dla tych, którzy widzieli w Galicji wiele przybytków Bożych, a z tych wiele bardzo zdezcelowanych i nieodnawianych. Ks. proboszczowi należy się uznanie, że z wielką ofiarą dla siebie i w tak krótkim czasie (trzy lata) kościół odnowił i odmalować kazał.

Janowice p. Wieliczka 21 września. „Cóż jest mocniejsza niżli ognia siła?“ „Woda co nieraz ogień już gasiła!“ I rzeczywiście, gdyby nie woda, której już prawie brakowało w 2 stawach, kilkanaście rodzin byłoby padło ofiarą rozszalałego żywiołu, podtrzymanego powiewem wiatru. W dniu bowiem 20 bm. o godz. 11½ po południu, chłopiec 4-letni podpalił słomę, znajdującą się tuż przy ścianie zagrody swych rodziców. Dopiero jeden z sąsiednich gospodarzy Franciszek Woźniak, zajęty na boisku, poczuł dym, a następnie zobaczył ogień. W jednej chwili odsunął dziecko, cisnąc się gwałtem do palącej się

NIEPRZEZWYCIEŻONY UROK.

POWIEŚĆ

(6) przez

Daniela Lesueur.

(Ciąg dalszy).

— Kapitan ma zawsze przy sobie szpagat, po trzeba nieraz w czasie polowania — rzekł podoficer, wymieniając razwisko jeźdźca, który tak nieszczęśliwie upadł przy przeskakiwaniu przeszkody. Musi być gdzieś w pobliżu gdyż o ile mi się zdaje, jechał tą samą drogą. Postaram się go odnaleźć.

— Nie wiadomo, czy go pan spotkasz — rzekła Odetta. — Może po tym upadku nie był już w stanie jechać za nami.

— Ale jest was dwóch. Jeden niechże wraca tą samą drogą, drugi niech się uda do głównego orszaku, do którego kapitan mógł się także przyłączyć. W ten sposób znajdziecie go z pewnością.

— Może byłoby rzeczą najprostszą — wtrącił Mauclain — gdyby pani przyjęła jedno z moich strzemion.

— Pańskie strzemię zbyt wielkie dla mego siodła — odpowiedziała sucho Odetta. — A resztą nie chciałabym pana narażać na niewygodę. Zechciejcie, panowie, poszukać kapitana — dodała zwracając się do podoficerów, którzy dosiadłszy koni, szybko oddalili się, by spełnić dane im polecenia.

Odetta, Valdret i Mauclain zostali sami.

Jana ogarnął dziwny niepokój. Całe zachowanie Odetty, niezwykła powaga jej twarzy, wzruszenie przebijające się w głosie i spojrzeniu wskazywały, że znajdzie coś niezwykłego i stanowczego. Jednocześnie młody porucznik przeczuwał, że Odetta chce go wyszczególnić, okazać mu swą życzliwość, jawnie zaszczycić go swem zaufaniem. Radcaś i

obawa wstrząsały nim naprzemian. Odetta wie dobrze o jego miłości. Czy zechce na nią odpowiedzieć wzajemnością? W tej chwili Jan był niemal pewny, że Odetta podziela jego uczucie. Nie dając się określić rokosz, zakłóciło jednak wkrótce zwątpienie. I cóż z tego, choćby Odetta go kochała, on o jej rękę starać się nie może. Margrabia nigdy, nigdy na ten związek się nie zgodzi. Któż zaś będzie miał śmiałość stawić mu czoło w rozstrzygającej chwili? Ale życzliwość, którą Jan czytał w oczach Odetty, jej z góry ułożony za jego wiedzą plan, wreszcie zachęty ze strony margrabiny podtrzymywały znowu słabnący płomyk nadziei. Na razie czuł, że chwila st nowcza nadchodzi. Cóż ona ze sobą przyniesie?

Odetta zwróciła się do pana de Mauclain.

— Dziękuję panu bardzo za jego dotychczasowe towarzystwo. Nie chcę pana nadal zatrzymywać. Słyszysz pan głos trąbki? To ojciec mój daje hasło. Byliśmy już blisko niego, gdy ten niemiły wypadek mi się zdarzył. Zechciej pan złączyć się z moim ojcem i uspokoić go, że nie mi się nie stało, gdy zauważy moją nieobecność.

Pan de Mauclain spojrział na młodą dziewczynę, później na Jana i szczerzył jego twarz pokryła się rumieńcem gniewu, a długie, czarne wąsy nerwowo zadrgały. Panna de Ribeyran dawała mu odprawę, chcąc zostać sama z tym oto oficerem, towarzyszem jej młodości. Zważywszy, że wicehrabia oficjalnie starał się o rękę Odetty, co powszechnie było wiadomem, postępek jej nabierał niezwykłego znaczenia. Franciszek de Mauclain dotknięty do żywego, nie ruszył się z miejsca.

— Czy pan nie zrozumiał mej prośby?

Mauclain zbladł. To pytanie usuwało wszelkie wątpliwości i niedozwalało tłumaczyć sobie postępowanie Odetty kaprysem, dziecinstwem lub roztrzepaniem.

— Zrozumiałem najzupełniej. Lepiej nawet może niż pani przypuszcza.

— W każdym razie niż lepiej, nie tego pragnęłam — brzmiała odpowiedź. — Valdret przejęty wzruszeniem i nadzieją, powziął silne postanowienie: „Jeżeli pozwoli sobie na niestosowną uwagę, będę zmuszony go uderzyć“. Ręka młodego

porucznika zaciskała się nerwowo, gotowa skarcić natychmiast obelgę lub szyderstwo.

Mauclain utkwiał w Odeście wzrok, wyrażający więcej smutku niż ironji.

— Wybacz pani, ale w jej własnym interesie chciałbym okazać się nieposłusznym niespodziewanemu poleceniu.

— Jak pan to rozumiesz?

— Towarzystwo biorące dziś udział w polowaniu jest bardzo liczne. Wszyscy oficerowie pułku, poddanego rozkazom ojca pani, będą sobie opowiadać o tem zdarzeniu. Ci, których pani chciałaś oddalić, odnajdą cię sam na sam z tym panem.

Wicehrabia ściągnął brwi, uśmiechając się pogardliwie. Jan zdążył z gniewu, poskramiając z wysiłkiem wybuch, któryby mógł doprowadzić do ostateczności. Cóż wreszcie mógł odpowiedzieć na słowa Mauclaina? Czyż w gruncie rzeczy nie miał on zupełnej racji. Obowiązkiem jego było chronić Odettę przed jej własną nieroztropnością. Co należało czynić? Miałże znieść obrażające zachowanie się tego nienawistnego mu człowieka? Czy wolno mu było okazać, iż rozumie intencję, ukrytą w jego słowach i wyrazie twarzy!

Odetta drżącym głosem, stanowczo i zwięźle odpowiedziała:

— Nie troszcz się pan o to, co mogą mówić o mnie. Potwarze i plotki oddadzą mi tylko przysługę. Ja chcę być skompromitowana. Chcę by mię odnaleziono sam na sam z panem Valdret, rozumiesz pan?

To niespodziewane zdanie, wypowiedziane z zupełną stanowczością dopełniło miary gniewu Mauclaina. Oschłym głosem, powoli i pogardliwie rzekł:

— Pannę de Ribeyran może skompromitować tylko człowiek, zdolny do zawarcia z nią małżeństwa.

Valdret toczył straszliwą z sobą walkę; wrzał cały od gniewu i wściekłości, tamując się, by nie zgnieść człowieka, który się odważył rzucić mu w oczy tę krwawą obelgę. Ale poczucie obowiązku zwyciężyło w duszy szlachetnego młodzieńca.

(Ciąg dalszy nastąpi).

stomy, równocześnie starał się przytłumić ogień, który niestety dostał się już na strzechę, a że strych był napełniony potrawami i koniczyną, więc o zlokalizowaniu ognia nie było ani mowy. Ogień następnie dostał się na sąsiedni dom Stanisława i Jana Kozłów i zniszczył cały dach, a równocześnie zapalił się dom trzeci, w którym Tomasz Zajac złożył swój tegoroczny plan a mianowicie: 2 wory po 3 ówieri żyta, 8 kóp pszenicy, potraw i koniczynę. Ratunek krescencji był niemożliwy, starano się przynajmniej powstrzymać rozszalały żywioł, aby ocalić sąsiednie, zbyt blisko stojące domy i stodoły, które dzięki boskiej opatrności pozostały nienuszkodzone. Gdy tylko łuna pożaru objęła strzechę pierwszego domu, przybyło z sąsiedniej wsi Podstolic kilkuset właścicieli z sikawką i im to poczciwi należy się uznanie za prędką i doraźną pomoc. Niemordowani również przy ogniu byli gospodarze: Franciszek Wozniak i Tomasz Zajac, którzy z narażeniem swego zdrowia a nawet życia, ratowali tak swoje jakoteż sąsiednie zagrody. Około godziny 6 powaliły się ściany 3-go domu, a pokazujące się tu i owdzie płomienie, starano się przytłumić. Na miejscu pożaru był obecny przejeżdżający wówczas p. Zawadzki, właściciel dóbr w Rzeszotarach, który również brał czynny udział w niesieniu pomocy nieszczęśliwym, nadto wiele bardzo ludzi. Szkada wynosi przeszło 450 złr., a podnieść należy jeszcze to, że tylko dom wraz z stodołą napełniony krescencją Zajaca był zaasekurowany — reszta zaś nie. Jestto wypadek bardzo przykry, a który dość często nawiedza naszą ludność zamieszkałą po wsiach, a tak mało zwracającą uwagę na to, by zapalki nie dostawały się bezwarunkowo małym dzieciom do ręki. Któryż bowiem z wymienionych gospodarzy mógł nawet pomyśleć, iż to, co on z trudem wielkim, w czoła pocię złożył w domu, na strychu lub w stodole, stanie się pastwą płomienia i powodem do nędzy. A jednak niestety tak jest!

F. S.

ZE ŚWIATA.

Berlin 23 września.

(List oryginalny Głosu Narodu).

Romans akwizgrański. — Dalsze szczegóły o Marji Husmann.

Sensacyjna sprawa romansu akwizgrańskiego zaczyna na powoli w niemieckich dziennikach się wyjaśniać. Dotychczas jeszcze nie zdołano wprawdzie napewno skonstatować kim jest właściwie mąż Marji Husmann, w każdym jednak razie list własnoręczny przez nią pisany, zaprzeczył stanowczo wszystkim pogłoskom, co do osoby arcyksięcia Franciszka Ferdynanda.

Do prekuratora państwa w Essen nadeszło pismo w zamkniętej kopercie pod adresem: „Wielmożny pan Peterson, pierwszy prokurator państwa w Essen“. Treść jego była następująca: „Z oburzeniem dowiaduję się, iż niemieckie dzienniki zajmują się zupełnie prywatnymi moimi sprawami, zwracając nawet na nie uwagę prokuratorji i policji kryminalnej. Oświadczam niniejszem, że drogi mąż mój nie jest bynajmniej arcyksięciem, ani też oszustem lub spekulantem. Prawdą jest tylko to, że z własnego popędu i zupełnie dobrowolnie wyjechałam za granicę, aby tam zawarć z nim związki małżeńskie. Marja Husmann“. List nosi datę 19 b. m. stampila pocztowa hamburska wskazuje zaś, iż 20 oddany został na pocztę. Brat Marji Husmann wezwany przez prokuratora (świadomy, że charakter pisma niewątpliwie wskazuje, iż list ten pochodzi od siostry. Prawdopodobnie wysłany on został już z okrętu.

O mężu Marji Husmann dochodzą ze strony osoby z rodziną jej w bliskich pozostającej szczegóły następujące: Mąż Marji Husmann jest kupcem, nazywa się Emil Behrend, liczy lat 25. Urodzony w Altendorf pod Essen, przed półrokiem jeszcze zajmował się w tej ostatniej miejscowości interesami handlowymi i przed niedawnym dopiero czasem przeniósł się na posadę jednego ze swych przyjaciół do Liège (Lüttich) w Belgji, gdzie otrzymał korzystne bardzo miejsce. Behrend bardzo często przyjeżdżał do Essen. Interesy szły mu bardzo dobrze, zarobił wkrótce na jakimś przedsiębiorstwie 16.000 franków i wtedy objawił zamiar wyjazdu do Anglii. Behrend był mężczyzną średniego wzrostu, o kędzierzawych włosach, szerokiej lekko zaczerwienionej twarzy. Nosił zawsze okulary w złotej oprawie.

W celu rozjaśnienia zawilej tej sprawy, wysłała panna Husmann jeszcze jeden list do redakcji dziennika *Politisches Tageblatt* w Akwizgranie. Brzmi on jak następuje: „Ze zdziwieniem i oburzeniem przeczytałam dziś artykuł w jednym z niemieckich dzienników, który mego męża i mnie usiłuje otoczyć sensacyjnym rozgłosem. Ciekawam, kto te wszystkie śmieszne twierdzenia i legendy podsuwa dziennikom. Na jakich przytem działano podstawach i co spodziewano się osiągnąć, dochodzić nie chcę. Jest mi także obojętnem, że wasi reporterzy, nas, spokojnych ludzi tak żarłocznie zaczepiają i bezmyślnie czynią przedmiotem dziennikarskiej sensacji. Oświadczam

tylko niniejszem, że mój mąż nie jest arcyksięciem i nie jest też oszustem, za którego przedstawił go tu i owdzie usiłowano. Jest zwyczajnym śmiertelnikiem, i drogiem, bardzo drogiem dla mnie chłopcem, którego by mi wiele panien pozazdrościć mogło. Nauczyliśmy się szanować i kochać wzajemnie. Z własnej woli, bez żadnej presji udałam się z radością z nim za granicę, aby zawarć tam związki małżeńskie. Ponieważ nie lubię bezcelowych a hałaśliwych uroczystości, a także ze względu na szczupły majątek jaki posiadamy, postanowiliśmy zawarć ślub w zupełnej obojętności. Dla uniknięcia niepotrzebnych i natrętnych pytań nie wymieniłam także nikomu z mych krewnych nazwiska mego męża. Mimo tego nagabują mnie oni ciągle bez potrzeby. Proszę uprzejmie to moje oświadczenie, które przecież chyba będzie uchodzić za autentyczne, umieścić w waszym dzienniku, albo też ogłosić w specjalnych dodatkach. Aby uspokoić wzburzone umysły, dodaję w końcu, iż stan mój moralny i fizyczny jest jak najpomysłniejszy. Proszę i żądam, by to moje oświadczenie wydrukowane było w wiernym i dosłownym tekście. Z szacunkiem Marja Husmann“.

Stosownie do życzenia panny Husmann *Aachener politisches Tageblatt* umieścił zaraz w najbliższym numerze jej list, dodając, iż wszelkich dalszych wiadomości z równą skwapliwością czytelnikom swym udzielać będzie.

M. S.—ki.

Praga d. 22 września.

(List oryginalny Głosu Narodu).

Wrażenia z bruku. — Zawiedziona miłość i samobójstwo staruszki. — Qui pro quo.

Z nadejściem dni jesiennych charakter naszego miasta znów nową przybiera barwę — ruch na ulicach zwiększa się z dniem każdym — szkoły miejskie przepelnione gwarem przyszłych naszych obywateli, powrót wojska z manewrów, a wraz z nim tak ulubionej przez Prażanów muzyki wojskowej, przyczynił się także znacznie do ożywienia miasta, słowem gwaro, wesoło i gdyby nie wzrastający niemal z dniem każdym antagonizm czesko-niemiecki, wskutek którego kroniki policyjne przepelnione są sensacyjnymi wiadomościami burzliwych scen wpośród naszych zagorzalnych patryjotów — na razie wrażenia pobytu w czeskiej stolicy, do wcale przyjemnych zaliczyć by można.

Bo i rzeczywiście miasto nasze w dość ciekawe obfituje wypadki; jedną z najświeższych wiadomości, którą tymi czasami zajmowała się Praga, jest zawiedziona miłość sześćdziesięcioletniej staruszki. Ernestyna B., kawiarka, mieszkająca na Winohradach, przedmieściu praskim, w sześćdziesięcioletniej wiosnie swego życia, zapłonęła gorącą miłością ku mieszkającemu w tym samym domu Karolowi N. dwadzieścia pięć lat liczącemu. Młodzieniec ów jednak, niezużyty na okazywane mu niustannie dowody przywiązania sędziwej Dulcineli, zaręczył się z młodszą i przystojną sąsiadką, córką krawca męskiego, u którego był dawniej czeladnikiem. Szczęście młodej pary, bez względu na intrygi zazdrosnej kawiarki, kwitło w całej pełni i niebawem już węzeł małżeński miał ich wiecznym ślubem połączyć.

Przygotowania weselne już się rozpoczęły, lecz dwa dni przed ślubem szalona zazdrością Ernestyna wkradła się w nocy do mieszkania Karola i oblała twarz śpiącego wtryolem, sama zaś wystrzałem z rewolweru odebrała sobie życie. Ciężko rannego młodzieńca odwieziono do szpitala, a sędziwa bohaterka zostawiła list, w którym oznajmia, iż odbiera sobie życie wskutek zawiedzionej miłości, przedtem jednak musi w jakikolwiek bądź sposób przeszkodzić nienawistnemu jej związkowi.

Drugim sensacyjnym lecz zarazem tragi-komicznym wypadkiem jest *qui pro quo*, które spotkało ojca jednego z tutejszych młodych bankierów. Podczas zajęć bankowych tegoż, w rannych godzinach, zjawił się w mieszkaniu jego porządnie ubrany jegomość i zażądał od służącego, aby go wpuścił do mieszkania ponieważ jest ojcem jego pana. Służący bez namysłu drzwi otworzył, sam zaś, mając kilka sprawunków do załatwienia, wyszedł na miasto. Jakież jednak było jego zdziwienie, gdy za powrotem zastąpił drzwi mieszkania otwarte, biurka i szafy rozbite, a z niemiannego ojca ani śladu. Po kilku tygodniach znów o tej samej godzinie zjawia się inny, również porządnie ubrany jegomość i, mieniając się tak samo jak poprzedni ojcem młodego bankiera, żąda od służącego, aby go wpuścił do mieszkania. Lecz przezorny służący, nauczony smutnym doświadczeniem, zaraz przed drzwiami chwycił wystraszonego jegomości i z okrzykiem „znam ja się już na tych ojcach“ bez namysłu oddaje go w ręce policji. Gdy pan wrócił do domu służący z tryumfem opowiedział mu swój czyn bohaterski, ten wiedziony ciekawością udał się na policję, tam jednak z przerażeniem przekonał się, iż tym razem był to jego ojciec rzeczywisty, który nie wiedząc o niczem przyjechał syna odwiedzić i stał się niespodzianą ofiarą w gruncie rzeczy racjonalnego niedowiarstwa służącego.

W. D. Z.

KRONIKA.

Kraków dnia 25 września.

Kalendarz kościelny Dziś sobota, Kleofasa, ucznia Chrystusa i Anreji.

Jutro w kościele Najświętszej Panny Marji, kazanie o godzinie 10 wypowie ks. J. Żeliński. Sumę odprawi następnie ks. kan. J. Wojciechowski.

W kościele OO. Reformatorów, jutro uroczystość Józefata męczennika, biskupa połockiego, osobliwego patrona Rusi.

W kościele OO. Augustjanów św. Katarzyny, jutro odpust bracki.

W kościele św. Florjana, jutro rocznica poświęcenia kościoła.

Kalendarz rybacki. Od połowy września łowić wolno wszelką rybę wyjąwszy łososia i pstrąga.

Kalendarz myśliwski. W miesiącu wrześniu wolno polować na: jelenie, kozły (rogacze) zające i lisy; na słonki, jarzabki, cietrzewie, guszcze, bażanty, kuropatwy, przepiórki i dzikie gołębie oraz na ptactwo wodne i błotne w ogólności.

Ochroniać należy: Słonki, łanie, kozły, cielęta, szpiczaki, i borsuki, oraz kury guszcze i cietrzewie.

Kalendarz astronomiczny. Wschód słońca rozpoczyna się dziś o godzinie 5 minut 33, zachód przypada o godzinie 5 minut 30, długość dnia godzin 11, minut 57.

Stan powietrza. Dnia 25-go września o godzinie 7 rano, barometr 749.2, termometr 12.6 C., wilgotność 88%, wiatr północno-wschodni 5.

Repertuar teatru miejskiego.

W sobotę, 25 września: „Wesele Fonsla“, krot. w 3 akt. Ryszarda Ruszkowskiego [nowość].

W niedzielę, 26 września: „Wesele Fonsla“, krot. w 3 aktach R. Ruszkowskiego [po raz 2].

Kupujcie tylko u chrześcijan!

Stan zdrowia ks. kardynała metropolity uznało konsylium lekarskie, w którym we czwartek w południe brali udział doktorowie Rydygier, Gluziński, Gładyszewski i Herman — za stale się polepszającym.

* **Fizyk miejski dr Buszek** powrócił do Krakowa i z dniem wczorajszym objął swoje urzędowanie.

* **Z miejskiego Parku dra Jordana.** Przypominamy, że w niedzielę d. 26 b. m. odbędzie się w miejskim Parku dra Jordana jeszcze jeden koncert popularnej orkiestry „Harmonji“. Dochód z tego koncertu ma służyć na sprawienie pożarem zniszczonych przyborów gimnastycznych w Parku dra Jordana. Początek koncertu już o godzinie 2-giej popołudniu. Będzie to zapewne jedyny w tym sezonie koncert na cel powyższy, z powodu wysejgów bowiem będzie Park w przyszłą niedzielę zamknięty.

Z sądu. W piątek dnia 24 b. m. przed trybunałem przysięgłych sądu krajowego, odbyły się dwie rozprawy karne. Pierwsza o zbrodnię kradzieży przeciw Zygmuntowi Rajewskiemu, byłemu pomocnikowi przy urzędzie pocztowym, który w dniu 5 lipca 1896 skradł list rekomendowany z paczki związanej spagatem, w chwili kiedy paczkę kładł do torby pocztowej. List ten pochodził z kantoru „Epstein i Blau“ adresowany był do „Wiener Bank-Vereines“, zawierał zaś kupony wartości 1422 złr. 50 ct., kupony na franki wartości 149 fr. 37 ctm. i 5 fl. renty. Kiedy następnego dnia nadeszła do urzędu pocztowego wiadomość, że w paczce brakło wspomnianego listu, zauważono także, iż Rajewski zniknął z Krakowa, co utwierdziło podejrzenie, że Rajewski jest sprawcą tej kradzieży. Rajewski po kradzieży zmienił kupony w tutejszych kantorach i natychmiast zbiegł do Królestwa gdzie się podawał za dezertera z wojska austriackiego. Zwiedziaszy Częstochowę, Warszawę i Odesę i straciwszy skradzione pieniądze, wrócił jak mówi, aby się „oddać“ bo go ruszyło sumienie. Tymczasem wróciwszy do Krakowa nie tylko się nie „oddał“, ale skradłszy bratu pasport chciał dalej odbywać podróże, został atoli 27 lutego b. r. pochwycony w Będzinie i odstawiony do tutejszych aresztów sądu krajowego. Trybunałowi przewodniczył rada Giebułtowski, oskarżenie wnosił zastępca prokuratora rada Katyński, obronę prowadził z urzędu dr Wojciechowski. Ława przysięgłych wobec przyznania się oskarżonego na zadane pytanie odpowiedziała 12 głosami tak. Wobec nienaganego dotąd życia, obrońca w dłuższym wywodzie upraszał trybunał o zastosowanie łagodnego wymiaru kary. Trybunał na mocy werdyktu ławy przysięgłych wymierzył Rajewskiemu 3 lata ciężkiego więzienia obostrzonego postem co miesiąc. — Druga rozprawa przeciw dwóm braciom Janowi i Józefowi Gajdom o zbrodnię z §. 125 u. k. toczyła się przy zamkniętych drzwiach.

Rozprawa przeciw Janowi i Józefowi braciom Gajdom, oskarżonym o zbrodnię z §§ 125 i 127 u. k., skończyła się przed godziną 7 wieczorem. Ława przysięgłych 12 głosami potwierdziła winę Józefa, 11 zaś głosami winę Jana. Trybunał wymierzył każdemu z nich po trzy lata ciężkiego więzienia obostrzonego

postem. W poniedziałek sądona będzie ostatnia rozprawa obecnej kadencji sędziów przysięgłych. Na porządku zbrodnia zabójstwa, o którą oskarżony jest Józef Kawula.

Książki za bezcen. Amatorom książek nastręcza się dobra sposobność. Pan K. Bartoszewicz urządził przy ulicy Florjańskiej l. 34 wyprzedaz reszty swoich nakładów, które sprzedaje po cenach rzeczywiście niepraktykowanie niskich. Dość powiedzieć, że 5 tomów dzieł Krasickiego nabyć można za 60 centów, trzy tomy studiów historycznych i literackich Juliana Bartoszewicza za 1 zlr. 20 ct. (cena dawna 10 zlr. 50 ct.), cenną dwutomową „Księgę pamiątkową konstitucji 3 Maja“ za 60 ct. (cena dawna 4 zlr.), powieści poetyczne Niemcewicza za 15 ct. „Jana z Tenczyna“ tegoż autora za 20 ct. Chemję Hoffmana za 30 ct. (cena 3 zlr. 50 ct) itd. Wogóle nabyć można na tej wyprzedazy koło stu różnych dzieł i broszur za ósmą, a nawet dziesiątą część ceny pierwotnej. Wyprzedaz trwać będzie tylko dni dziesięć i nie skorzysta chyba z niej ten jedynie, kto cierpi na księgowstręt.

*** Zabytek architektury.** W nabytym przez p. Ignacego Rajala domu przy rogu ulicy Wiślniej i św. Anny, d. tymczasem będącym własnością rodziny Wodzieńskich, znajduje się wewnątrz, zębem czasu podcięty, ale dobrze zachowany piękny zabytek architektury. W podwórzu po stronie prawej przytyka do sąsiedniego domu niewielka oficyna piętrowa, w stylu renesansowym, jak nas zapewniają, z roku 1613 z oddzwianiami kamiennymi i kamiennym gankiem. Nowy właściciel oddaje sztukom pięknym, mimo restauracji i przebudowy całego niemal budynku, postanowił to dzieło polskiego budownictwa z początku XVII. stulecia, zachować i przekazać potomności. Cały gmach, który zostanie podwyższony o całe piętro ozdobi tam zakątek Rynku głównego. Robotami kieruje p. Karol Scharoch.

*** Nowy lombard.** Lokaj jednego z krakowskich adwokatów, zapewne pochodzenia żydowskiego (?), zazdrozcząc żydom procederu, obok zarobku godzinowego, puścił się na zarobek lichwiarski, pożyczając pieniądze na fanty.

*** O koncesję na kolej elektryczną z Podgórza do Wieliczki,** a raczej o zarządzenie robót przedwstępnych dla tej kolei poczyniła starania wiedeńska firma, posiadająca w Austrii już kilkanaście podobnych linii kolei elektrycznych. Szefem firmy jest konsul rumuński w Wiedniu Lindheim. Projektowana linia Podgórze-Wieliczka weszłaby w życie tylko w takim razie, jeżeli miasto Podgórze zdecydowałoby się na zaprowadzenie elektrycznego oświetlenia.

W Przyjaźni podgórskiej dany będzie w niedzielę tj. 26 b. m. wieczorek humorystyczny z nader obfitym programem, w którego skład wchodzi kilka wesołych monologów z kupletami i komedijka „Tatuś pozwolił“ Mozera. Początek o wpół do 8 wieczorem.

*** „Obywatel ziemski“.** Majątek ziemski Sułkowie w powiecie wielickim, będący własnością Beimów, nabył w drodze licytacji żyd, Sprecher. Smutne!

*** Z Dyrekcji kolei.** Pociągi pociągowe Nr 3 odchodzące z Krakowa o godz. 6 min. 31 rano do Lwowa i Nr 4 odchodzące ze Lwowa o godz. 2 min. 50 popołudniu do Krakowa, będą się zatrzymywać począwszy od 1 października br. w Sądowej Wiszni po jednej minucie.

Dr Iwan Franko — jak donosi *Dziło* — chciał sobie urządzić wycieczkę do Rosji. Tymczasem na granicy zatrzymali go urzędnicy rosyjscy i nie puścili w dalszą drogę, powołując się na jakieś tajne instrukcje czy okólniki.

Ślub. Dnia 19-go września b. r. odbył się w kościele parafialnym w Myślenicach ślub p. Marjana Jagusińskiego, praktykanta koncepcyjnego Namiestnictwa, przydzielonego do służby starostwa w Trembowli, z panną Henryką, córką ś. p. Józefa i Anny 1-o v. Hołaj, 2-o v. Anteckiej, obywateli w Myślenicach.

Po ślubie zebrała się w domu p. Hącińskiej, babki panny młodej, cała prawie inteligentna publiczność miejscowa, składając sympatycznej parze na nowej drodze życia „Szczęść B. ze“.

Przedstawienie amatorskie. Towarzystwo kasynowe w Tarnobrzegu urządza w sobotę dnia 25 bm. we własnym lokalu przedstawienie amatorskie. Program: „Dzienniczek Justysi“ komedia w 1 akcie Józefa Kościelskiego i „Dzieci Muzy“ komedia w 1 akcie Franciszka Dominika. Początek o godzinie 7 wieczorem.

*** Konferencja nauczycielska.** Z Jordanowa piszą do nas: Dnia 22 i 23 odbyła się konferencja nauczycielska w Jordanowie. Po nabożeństwie uroczystym wraz z dziesiątą szkolną młodzieżą posiedzenie otworzył ks. Fouferko, inspektor okręgu myślenickiego w obecności miejscowego proboszcza ks. Grudzińskiego. W poważnym nastroju przeprowadzono 3 lekcje praktyczne z zakresu przyrodniczego. Popołudniowe rozprawy pouczające o sadownictwie zadowolili wszystkich obecnych. Drugiego dnia przeprowadzono lekcje praktyczne z rachunków. Wypadły one z takim zadowoleniem dla otoczenia, że przez powstanie z miejsc złożono za nie podziękowanie. Du-

szą jednak całej konferencji mimo niedomagającego zdrowia był ks. Fouferko. Niestrudzony umysłem objął cały ster wśród nauczycielstwa, łącząc z nim niewyczerpany dar ożywienia i cenną życzliwość, uznanie i zachętę względem swych pracowników.

Z Frysztaka otrzymujemy list pełen oburzenia streszczający się w pytaniu: Co się dzieje ze sprawą pobicia przez żydów burmistrza i policjanta (względnie chwilowego zastępcy policjanta), zaszłego w roku 1894? Dotąd nikt nie słyszał o wyroku, a może nie będzie go wcale... To dziwne, gdyby żydzi byli pokrzywdzonymi, oho, znalazłby się posł i inni dygnitarze, którzyby dotąd meczyli władze, aż te zmuszone byłyby ukarać winnych... Tym razem idzie o katolików, a więc i... sprawiedliwość gdzieś się ulotniła jak odór z cebuli! Mieszkańcy katolicy Frysztaka mają prawo żądać, aby przynajmniej na równi ich traktowano z żydami, aby im dano zabezpieczenie życia i mienia ze strony tych, co ufając swym „wpływom“, bezkarnie rozbijają ludzi w biały dzień w mieście. Sprawa pobicia burmistrza, to nie sprawa lokalna, to sprawa głębszego i szerszego znaczenia. To bunt żydów przeciw porządkowi i władzy.

Z Zakopanego piszą do nas 23 września: Hr. Stanisław Zamoyski, który przed 20 ma dniami zapadł na tyfus, przeżywa obecnie kryzys, która na szczęście przybiera przebieg normalny. Gorączka wynosiła wczoraj wieczór 36 — 37°. Za dwa dni spodziewają się przesilenia. Chorego leczy lekarz tutejszy dr Winiarski, który żywi dobre nadzieje, zwłaszcza w obec odporności organizmu czoiogodnego właściciela Zakopanego.

Otwarcie ruchu na nowej linii Chodorów-Podwysokie odbędzie się dnia 1 listopada.

Straszny wypadek zdarzył się w Łowczowie, w tarnowskim. Onora na umyśle Teresa Jaśkiewiczowa, uduśiła przed kilku dniami trzyletnią córeczkę. Śledztwo w toku.

W Stanisławowie odbyło się poświęcenie nowego gmachu tamtejszej rady powiatowej. Na uroczystość tę przybył marszałek krajowy hr. Stanisław Badeni, nadto stawili się liczne grono obywateli okolicznych z prezesem na czele, włościanie z postem włościańskim Winniczukiem, reprezentanci władz rządowych, wojskowych i autonomicznych i licznie zebrana publiczność. Ceremonii poświęcenia nowego gmachu dokonał gr. kat. mitrat ks. Faciewicz, a do zebranych przemówił administrator miejscowej rz. kat. parafii ks. Piaskiewicz. Po poświęceniu odbyło się w sali „Sokoła“ przyjęcie. Pierwszy toast wniósł na cześć marszałka krajowego p. Brykożyński. Następnie zabrał głos hr. Badeni i wychylił kielich na pomyślność rady powiatowej, poseł Winniczuk toastował na cześć marszałka kraju i powiatu. Po śniadaniu udzielał hr. Badeni posłuchań w radzie powiatowej, poczem wyjechał do Pacykowa w odwiedzinach do p. Brykożyńskiego. Miasto na przyjęcie marszałka hr. Badeniego przybrało się w świąteczne szaty, z niektórych gmachów i domów powiewały flagi o barwach narodowych.

Najstarszym literatem i dramaturgiem Francji jest sędziwy akademik Ernest Legouvé, liczący lat 90, autor „Historji moralnej kobiet“ oraz „Adrianny Lecouvreur“. Najstarszą literatką jest urodzona dnia 13-go maja roku 1799 go pani du Bos d'Elbeche; zaczęła więc niedawno rok 99 ty. Z powieści jej najbardziej znany jest romans „Le père Fargeau“ Świeżo staruszka napisała nową powieść, zaczynającą przedmową od słów: „W moim wieku trzeba się już bardzo spieszyć“. Zapewne.

*** Nieszczęśliwy wypadek.** W miejscowości Castel Termini w prowincji Girgenti zawalił się szyb, w którym pracowało 60 górników. Wszyscy są zasypani. Rozpoczęto prace, aby ich wyratować.

Z armji. Mianowani zostali: dr Leon Auerbach, oficer rezerwy, starszym lekarzem w 15 pp., dr Józef Placzek starszym lekarzem w 77 pp., a dr Gustaw Dembiński starszym lekarzem 22 pułku piechoty obrony krajowej. Przeniesieni zostali: por. Jan Straub do 24 pp. we Lwowie z instytutu wojskowo-geograficznego, por. Jan Ślawik z 40 pp. w Jarosławiu do 13 p. ul. w Złoczowie, por. Franc. Klekowski z wojskowo-geograficznego instytutu do 100 p. w Krakowie, por. Karol Lob i Wirgil Reier z 95 pp. w Stanisławowie, Franc. Fressl z 45 pp. w Przemyślu, Karol Stolz z 58 pp. w Przemyślu i Wilhelm Dockal z 11 p. ul. w Przemyślu, wszyscy do wojskowo-geograficznego instytutu.

Konkursy ro-pisują: Wydział krajowy na stypendjum z zap. s. p. ks. Jana Harburta w kwocie 100 zlr. dla uczniów szkół publicznych, krewnych fundatora; na stypendjum z fundacji ś. p. Juliana Nieczui Wierzbickiego w kwocie 350 zlr. dla uczniów galicyjskich szkół gimnazjalnych, realnych, uniwersytetu lub akademii technicznej, krewnych fundatora; na stypendjum z zapisu ś. p. Bazylego Lewickiego w kwocie 100 zlr. dla uczniów publicznych zakładów naukowych, krewnych fundatora; wreszcie na stypendjum z fundacji ś. p. Franciszka Tarnowskiego w kwocie 116 zlr. dla ubogiej kształcącej się młodzieży pochodzenia polskiego, obywateli rz. kat., przedewszystkiem dla synów i córek ś. p. fundatora. Termin o wszystkie stypendja do 15 listopada. — Magistrat miasta Chrzanowa na posadę rewizora policji z płacą 400 zlr. i mundurem. Termin do 15 października.

Podziękowanie. Muzeum Techniczno-przemysłowe miejscie otrzymało następujące dary: od Wnogo Henryka Bukowskiego ze Stockholm: szereg dzieł od XVI do XVIII wieku, dotyczących historii drukarstwa książkowego; kilka kart pergaminowych średniowiecznych z nutami i miniaturami zwanymi urolerjami; kilkanaście publikacyj

do historii sztuki i przemysłu, między innymi Passę Albr. Dürrera w fototypjach; Annibala Coracci'ego dekoracje malarskie w pałacu Faruzów w Rzymie w miedziorytach XVII w.; Le Muret'a: Porządki architektoniczne Palladusza w wydaniu Paryskim z r. 1647; od p. Alfreda Eichholtza z Berlina prywatny medal brązowy pięknie modelowany przez graveura królewskiego mennicę Ottona Schultza; od p. M. Kurnatowskiego: czarkę, porcelanową dawną rękodzielni wiedeńskiej, imitację kordybanu, wazę z wizerunkiem Augusta III i medal Boettlicherowski z wizerunkiem Augusta Mocnego.

Odp. Anny Kuszewskiej: dwa okazy koronek rącznych z początku stulecia; od p. Antoniego Marszyckiego: okaz cukru krystalicznego z fabryki Konat. hr. Potockiego w Sitkowcach w gub. kijowskiej wraz z monografią o tejże cukrowni z powodu 25-letniego jej istnienia, od p. dr. W. Masalskiego okazy tak zwanej „maltozy“ belgijskiego pochodzenia; od Wgo Edwarda Podgórskiego, artysty-rzeźbiarza: odlew gipsowy grupy „Pieta“ tegoż kompozycji z dwoma fotografjami; od Zarządu Muzeum narodowego w Rapperswyłu: etnograficzne okazy broni i japońskie wyroby ze stumura; od Wgo Rużyckiego de Rosenwerth, kustorza wyższego Muzeum: wazę majolikową z Berna szwajcarskiego; od p. Wład. Wolskiego salaterkę porcelanową Koracką. Wszystkim łaskawym ofiarodawcom wyraża niniejszem Dyrekcja Muzeum serdeczne podziękowanie.

Składki. P. A. Lisowski złożył 5 zlr. na dom podzunków.

Bransoletkę srebrną złożono w tutejszej dyrekcji policji.

Nekrologja. Katarzyna z Ostrowskich Piątkowska obywatelka miasta Krakowa, lat 88, zmarła w Krakowie 23 b. m. — Honorata ze Stachurskich Łukasiewiczowa, wdowa po obywatelu dóbr ziemskich, lat 59 zmarła w Krakowie 23 b. m.

Teatr Literatura i Sztuka.

* Wczoraj odbyła się próba jeneralna z dzisiejszego „Wesela Fonia“ najzabawniejszego z wesel jakie kiedykolwiek odprawiono na scenie. Biorący w obsadzie udział artyści, jak niemniej inni próby świadkowie wynieśli z niej przekonanie, że „Wesele“ co najmniej dorówna sukcesem swoim z tak lubianą przez publiczność Krakowa „Jadzią wdową“ tegoż samego autora, a to z powodu ogromnego bogactwa żywiołu komicznego. Premjera ta wypełni repertuar przez trzy dni z rzędu.

* Adama Bełkowskiego, dramaty i komedje wyszły z druku nakładem autora w Krakowie, w 5 tomach. Tom I: „Hunyady“, „Kmita i Bonarówna“, „Adam Tarło“, „Król-Donzuan“. Tom II: „Nie jest śmy sobie nic winni“, „Wizyta pana Feliksa“, „Dwaj Radziwiłłowie“, „Franczeska di Rimini“, „Protegujący i protegowani“. Tom III: „Król Mieczysław II“, „Focyzus“. Tom IV: „Król Władysław Warneńczyk“, „Przysięga“, „Król Bolesław Śmiały“. Tom V: „Jan Sobieski pod Wiedniem“, „U kolebki narodu“, „Korona Lechów“, „Przekupka warszawska“.

HUMOR.

— Dajże twemu narzeczonemu pierwszy pocałunek, — Jakos nie mogę się odważyć, niech go mama wpierv pocałuje!

— Podobności państwo: pan z panną Zofją wczoraj urządzili wyprawę na ryby. No, dobrze poszło?

— Doskonale.
— A dużście złowili?
— A jakże! Wrociliśmy narzeczeni. Ale czy to właściwie ja ją, czy ona mnie złowiła, z tego, co prawda, jeszcze sobie dobrze sprawy nie zdalem.

OSTATNIA POCZTA.

Wiedeń 24 września (w poł.). *Wiener Ztg* ogłasza: Ks. Bauch, rz. kat. proboszcz w Żółkwi podniesiony do godności tytularnego infulata w Żółkwi.

Sekretarz pocztowy Laski i nadkomisarz Jorkasch-Koch mianowani radcami dyrekcji poczt i telegrafów we Lwowie.

Zagrzeb 24 września (w południe). Zarząd krajowy odbył wczoraj naradę w przedmiocie zajęć, w niektórych obwodach górnego Pogranicza wojskowego. Jak donoszą, zostanie zarządzony stan wyjątkowy, co też będzie dziś rano ogłoszone. Wczoraj rano wyruszyło wojsko przeciwko chłopom do Sjenicaku — i po przybyciu na miejsce zaraz ich rozproszyło.

Zwłoki zamordowanych urzędników są strasznie zeszecone i noszą ślady, wskazujące, iż części ich ciała były odgryzane zębami. Podług jednej z wersyj, nieszczęśliwi mieli jeszcze wczoraj żyć.

Ateń 24 września (w południe). Wedle urzędowych wiadomości, oczekują tu dzisiaj protokółu pokojowego, który wczoraj odszedł z Konstantynopola.

Donoszą z Volo, że Turcy, przedewszystkiem zamienitsi, chcą razem z wojskiem tureckim opuścić Tessalję, aby uniknąć gwałtów ze strony powracających Greków.

Ostatnie telegramy „Głosu Narodu“.

Trutnowo 25 września (rano). Rząd zdaje się zaniechał myśli utworzenia tu sądu obwodowego,

Julian Kurkiewicz

szybko i dokładnie. —

Kraków, Mały Rynek. SKŁAD ARTYKUŁÓW RELIGIJNYCH I KSIĄŻEK DO NABOŻEŃSTWA
Posiada na składzie obrazy na płótnie, artystycznie i ręcznie malowane, do ołtarzy, chorągwi, feretronów i przyjmuje na takowe zamówienia, które wykonywa

gdyż minister sprawiedliwości na pytanie burmistrza, czy należy wypowiedzieć mieszkaniu partjom mieszkającym w tym domu, w którym miał być pomieszczony sąd, odpowiedział, żeby z tą sprawą zaczął dopóty, póki nie nadejdzie dostateczne, katogoryczne rozstrzygnięcie.

Praga 25 września (rano). *Bohemia* donosi, że deputacja komitetu wykonawczego stronnictwa młodoczeskiego ograniczyła się do zakomunikowania Badeniemu, że rozporządzeń językowych nie wykonano dotychczas w urzędach, podlegających ministerstwu sprawiedliwości. Wieczorem omawiano tę sprawę na konferencji prezydenta ministrów z Młodoczechami.

Paryż 25 września (rano). Skonfiskowano tu anarzystyczny dziennik *Libertaire*, który pożyłgał do zamordowania prezydenta Faure'a, króla włoskiego i królowej rejentki hiszpańskiej.

Rjeka 25 września (rano). Liczba osób, które zginęły podczas onegdajszego wypadku dochodzi do cyfry 20. Dotychczas nie wydobyto jeszcze ani jednego trupa. Jutro odbędą się próby wydobywania z toni statku „Ika”. Kapitan „Iki” mimo złożenia kaucji pozostaje w więzieniu. Zeznania załogi przypisują jemu jednogłośnie winę całej katastrofy, gdyż na widok grożącego niebezpieczeństwa stracił głowę i jak najsprzeczniej dawał rozkazy.

Statek „Tyra” zatrzymano w Wenecji. Przeprowadzone dochodzenia wykazały, iż statek ten brał udział w akcji ratunkowej i że dopiero potem dalej popłynął.

Ateń 25 września (rano). Sekretarz ambasady rosyjskiej w Konstantynopolu przybył tu z tekstem układu pokojowego. Reprezentanci mocarstw odbyli posiedzenie w gmachu rosyjskiego poselstwa.

Zwołania Izby oczekują w poniedziałek, a najpóźniej we wtorek.

Londyn 25 września (rano). Bank angielski podniósł stopę procentową na 2 i pół proc.

Londyn 25 września (rano). Obiega tu pogłoska o nowej konstelacji mocarstw Europy. Według tej pogłoski istniałyby w przyszłości w Europie trzy dwójprzymierza, a mianowicie: Francja z Rosją, Niemcy z Austrią i Włochy z Anglią.

Parlament wiedeński.

(Telegraficzne i telefoniczne sprawozd. *Głosu Narodu*).

Wiedeń 24 września (w południe). Z powodu obrad nad wyborem delegacji posiedzenie dzisiaj rozpoczęło się dopiero o godzinie 11½ przed południem. Na stole przydzielonym piętrzy się stos wniosków i interpelacji.

Prez. Kathrein otwierając posiedzenie przez pomyłkę wyraża się: „Posiedzenie Izby zamknięte”. (Ogólna wesołość w całej Izbie). Kathrein poprawia się i ogłasza otwarcie posiedzenia.

Początkowo obrady toczą się spokojnie. Dopiero gdy Pommer z niemiecko-narodowego stronnictwa poruszył sprawę policyjnych detektywów mających w przebraniu służących znajdować się w Izbie, powstała wrzawa. Dep. Pommer zirytowany i niecierpliwym tonem żąda od prezydenta stanowczego wyjaśnienia tej sprawy.

Dep. Iro woła: „Niech Halban da odpowiedź”. Dep. Pommer oświadcza, iż doszło do jego wiadomości, że w Izbie znajduje się 6 detektywów policyjnych pomiędzy nowo przyjętymi woźnymi. Ostro i krzykliwie domaga się obstrukcyjnego wyłączenia tej sprawy, zwracając, iż dotychczasowe wyjaśnienia prezydenta nie są wystarczające.

Ku ogólnemu zdumieniu i oburzeniu całej Izby zabiera następnie głos dep. Winkowski, przemawiając przeciw ułaskawieniu Szajera, względnie przeciw utrzymaniu go w posiadaniu mandatu poselskiego. Dep. Winkowski oświadcza, iż Szajer przez zasądzenie pomimo ułaskawienia utracił mandat nieodwołalnie istawia w tej sprawie interpelację. To wystąpienie posła Winkowskiego wywołało powszechną, a najzupełniej słuszną oburzenie w całej Izbie poselskiej. Nawet uciwsi po łowie niemieccy nie kryli wyrazów pogardy dla hańbiącego postępków dep. Winkowskiego, nie mówiąc już o prawicy, którą interpelacja ta wprawiła w osłupienie. Podczas mowy deputowanego Winkowskiego stał przy nim Wolff, sekundując mu w jego wywodach i bijąc hałaśliwie oklaski.

Dep. Menger stawia wniosek o odesłanie sprawy Szajera do komisji legitymacyjnej.

Następnie przechodzi Izba do wyboru sekretarzy. Wybór trwa do tej chwili, po jego zaś skończeniu na porządek dzienny wejdą obrady nad zapomaganiami dla krajów monarchii, dotkniętych niedostatkami w skutkach elementarnych. Rząd przeznacza na zapomogi ogółem 5 milionów, z czego główne pozycje przypadają na Czechy i Austrię dolną, ½ miliona zaś na Galicję.

Wiedeń 24 września (w południe). Krótko przed końcem wczorajszego posiedzenia Izby rada ministrów odbyła posiedzenie.

W Izbie obiegały wczoraj pogłoski o zamierzonym odroczeniu Rady państwa po dokonanych wyborze do delegacji.

Wiedeń 24 września (w południe). Na wczorajszym posiedzeniu Izby stronnictwo socjalno-demokratyczne postawiło wnioski o zaprowadzenie powszechnego równego bezpośredniego głosowania, i o wydanie ustawy językowej, na podstawie równoprawnienia wszystkich narodów.

Wiedeń 23 września (w południe). Izba Panów odbyła pierwsze posiedzenie. Po przemówieniu hr. Badeniego zawiadamiającego o nominacji ks. Windischgrätzki prezydentem Izby, objął tenże przewodnictwo i wygłosił powitalną mowę. Na posiedzeniu dokonano wyborów na weryfikatorów i do komisji prawniczej.

Wiedeń 25 września (rano). Wczorajsze posiedzenie Izby poselskiej rozpoczęło się względnie dość spokojnie, przybierając dopiero pod koniec burzliwym bardzo przebiegiem i kończąc się skandalem zrobionym tym razem — dla odmiany — przez samego prezydenta Izby dr Kathreina. Posiedzenie to można w ogóle nazwać wielce skandalicznym, gdyż także rozpoczęło się ono skandalem niesłychanym, mianowicie wystąpieniem p. dr Winkowskiego, który jako polski ludowiec miał tyle bezcelności domagać się — w interesie żydów i przez żydów nastrojony — odebrania innemu polskiemu ludowcowi p. Szajerowi mandatu poselskiego. Widok jaki sprawiał p. Winkowski swoim wystąpieniem, był tak odrażający i ohydny, iż widzieliśmy niemieckich uczniwych posłów spluwających przed nim z obrzydzenia.

P. Winkowskiego nazwał ktoś Don Quichottem i bardzo słusznie, gdyż dotychczas odgrywał on komiczną w Izbie rolę jako marionetka w rękę pewnego żydowskiego intryganta, wczorajszym jednak debiutem stał się p. Winkowski z konieczności statysty wstrętnym... jakby to powiedzieć?... policystą, zwracającą uwagę Izby, żeby odebrać mandat koledze, posłowi ludowemu ku uciesze Wolfów i Schönenerów, do czego nie pokusił się żaden z socjalno-demokratycznych żydów ani też żaden Niemiec.

Odwracamy się jednak z odrazą od tego wstrętnego obrazu nacechowanego hańbą, który jednak żydom sprawiał ogromną radość, a wróćmy do dalszego przebiegu posiedzenia.

Sensem moralnym mowy p. Winkowskiego było: jak prezydent potrafi usprawiedliwić powoła nie Szajera na krzesło poselskie, który wskutek zasądzenia za zbrodnię stracił mandat?

Prez. dr Kathrein odpowiada na to, przerywany dzikimi okrzykami parobków Schönenera i żydów, iż prezydium, kiedy otrzymało urzędową wiadomość o zasądzeniu Szajera i o jego ułaskawieniu zasięgnęło informacje u ministra sprawiedliwości, który orzekł, iż Szajer mandatu nie stracił.

P. dr Menger, znany słaski polakożerca i kolega serdeczny Haasego spieszy z pomocą dzielnemu i zacnemu p. Winkowskiemu, stawiając wniosek, żeby sprawę Szajera odesłać do komisji legitymacyjnej.

Przewodn. dr Kathrein oświadcza, że to wniosek samoistny, zatem musi być wniesiony.

P. dr Gross żąda jakiegoś sprostowania — chodzi o kolosalne głupstwo — protokołu wczorajszego posiedzenia Izby i żąda nadtem imiennego głosowania.

Izba głosuje imiennie. Wniosek odrzucony.

P. dr Russ wniosł, żeby w Izbie otworzyć rozprawę nad odpowiedzią, jaką dał prezydent na zapytanie p. Pergelta co do uroczystego otwarcia Rady państwa.

P. dr Pergelt wniosł imienne głosowanie nad wnioskiem p. Russa co się też dzieje. Izba odrzuca wniosek.

Po tych wysileniach mądrości obstrukcyjnych zarządza prezydent wybór sekretarzy Izby i „ordnerów”. Sekretarzami wybrano pp.: hr. Deyma, Dobernigga, Dulębę, Ebenhocha, Ehrenfelsa, Horicę, Hawatinię, Merułowicza, Pferscheho, Stojana, Seleayiego i Weisskirchnera; ordnerami zaś: Fuchsa i Langa.

Rzeczycyna się rozprawa nad wnioskami o zapomogi państwowe z powodu klęsk żywiołowych. Prezydent dr Kathrein proponuje, żeby o pilności wszystkich tych wniosków obradować razem.

P. dr Gross sprzeciwia się temu.

P. dr Roser zabiera głos, czyniąc rządowi zarzut, iż co do regulacji rzek rząd obowiązku nie spełnił. Mowca żąda opustów podatkowych i bezodsetkowych pożyczek dla powodzi.

P. Leopold Steiner jest również przeciwny traktowaniu razem wszystkich wniosków. Wnosi, żeby rząd wyznaczył 50 milionów zapomogi, które łatwo mogą być wzięte z budżetu wojskowego.

(Wolania: Gdzie ministrowie? Iro krzyczy: Posłać po nich jednego z detektywów izbowych). Mówią jeszcze o tym samym przedmiocie pp.: No-

wak, Kirschner, Grossl i Bendel, poczem rozprawa zostaje przerwana.

Posłowie: dr Verkauf, Schrammel i towarzysze stawiają wniosek naglący z powodu częstych w ostatnich czasach katastrof kolejowych, żądając wyboru komisji z 36 członków dla zbadania tej sprawy.

Prezydent dr Kathrein stawia w sprawie wyboru delegacji według §. 60 regulaminu Izby pytanie, czy wybór delegacji ma być utrzymany na jutrzejszym porządku dziennym.

Izba uchwała utrzymanie tej sprawy na porządku dziennym, która wejdzie o godz. 5 po połud. pod obrady Izby.

Dyskusja nad zapytaniem prezydenta przybrała ogromnie napiętny ton.

Dep. Wolf wniosł usunięcie wyboru delegacji z porządku dziennego, a to tak długo, dopokąd uroda z Węgrami nie będzie gotowa.

P. Prade popiera ten wniosek postawiony na drwiny.

W ciągu mowy Pradego przychodzi do głośnej sprzeczki między młodoczeskim posłem dr Brzordem a kilkoma członkami niemieckiego stronnictwa narodowego.

Dep. Daszyński oświadcza, iż jego stronnictwu nie chodzi o przeszkodzenie wyborom delegacyjnym. Stoimy jednak wobec chytrego i do gwałtów skwapliwego rządu.

Prezyd. dr Kathrein przerywa mowcy.

Dep. Wolff krzyczy: On ma zupełną słuszność!

Dep. Daszyński: Wybory delegacyjne są sprawą żywotną dla rządów. Rozmaite krążą pogłoski. Słychać, iż po wyborach do delegacji rząd zamierza odesłać nas do domu. Pod rządami hr. Badeniego wszystko jest możliwe. Rząd nie powinien nam się wysiliżnąć. Szeptają także o zaprowadzeniu absolutyzmu na podstawie §. 14. Plany te czarnej reakcji znalazły silne poparcie ze strony postępowych Młodoczechów. (Okłaski na lewicy — zaprzeczenia z ławek czeskich). Proszę przewodniczącego, żeby się trzymał zasadniczej ustawy państwowej i postawił na porządek dzienny rządowe przedłożenia, w których rząd żąda odszkodowania (rekompensaty) za wydane pieniądze na podstawie tak zwanych rozporządzeń z potrzeby.

Dep. dr Pergelt popiera wniosek o usunięcie z porządku dziennego wyborów delegacyjnych.

Nad tym wnioskiem odbywa się imienne głosowanie. Wniosek przyjęty. Dużo członków prawicy brakuje.

Posel socjalno-demokratyczny Berner mówi z początku po niemiecku w sprawie cukrowej przeprowadzonej za rozporządzeniem z potrzeby. Kiedy jednak prezydent mu przerywa, zaczyna mówić po czesku. Powstaje okropny hałas. Schönener woła zgorszony: „Hoch die Sprachenverordnung! Hoch Baden!” Narodowcy niemieccy demonstrują okrzykami przeciw czeskiej mowie.

Dep. Daszyński prosi o głos w sprawie formalnej. Zaczyna mówić po polsku: Miliony podatków wydaje rząd bez konstytucyjnego upoważnienia...

Prezyd. dr Kathrein przerywa mowcy czyniąc uwagę, że go nie rozumie. Wiceprezydent Abrahamowicz siedzi obok niego. Niemcy zaczynają bić oklaski Kathreinowi. Istny sen nocy letniej — świat wywrócony do góry nogami. Biją mu bowiem ci sami oklaski, którzy wczoraj, a nawet dziś w południe ciskałi mu zdradę narodową na głowę w najordynarniejszych wyrazach.

Daszyński stoi i ob staje przy swoim prawie. Woła stentorowym głosem po niemiecku: Panie prezydencie, pan raz słuchać lojalnie to co ja mówię. Zaczyna potem mówić znowu po polsku: Ludowcy niemieccy podnoszą krzykliwe protestujące wrzaski przeciw mowie polskiej uprawnionej konstytucyjnie do używania jej w parlamencie.

Prez. dr Kathrein protestuje przeciw polskiej mowie i żąda od mowcy, by miał wzgląd na Niemców, którzy tego języka nie rozumieją. „Man muss Rücksicht haben auf die Deutschen”.

Dep. Daszyński: Mam prawo mówić po polsku. Mówię językiem osmnastu milionów mojego ludu.

Ludowcy niemieccy podnoszą piekielny hałas. Prezydent dr Kathrein zabrania mówić po polsku. Niemcy biją mu brawo. Z wrzawy i zgiełku słychać z polskiej mowy Daszyńskiego: Badeni sądzi, że wybrałszy delegacje...

Prezyd. dr Kathrein dzwoni — ludowcy germańscy wrzeszczą i wyją jak wilki w lesie, w końcu przemaga skrzeczający, krzykliwy głos prezyd. dr Kathreina oznajmiający zamknięcie posiedzenia.

Niesłychany skandal, bezprawie najaskrawsze! Posłom wolno wedle jasnego postanowienia ustawy mówić w Izbie poselskiej wszystkim austriackimi językami krajowymi a więc zarówno po czesku jak i po polsku. Nie wchodząc bynajmniej w wewnętrzne pobudki, jakie p. Daszyńskiego skłoniły do mówienia w Izbie poselskiej po polsku,

APTEKA E. Hellera
Kraków, Grodzka 22.

Wina lecznicze wypróbowane, chinowe z żelazem, rumbabarowe, pepsynowe z cascara i inne po 1 zkr. 20 centów butelka.

Ziołka piersiowe Dra Seeburgera jedynie prawdziwe 20 centów.

Sterylizatory do szczotek do zębów, **specyfik** wszystkie, **opatrunki**, **wody mineralne**, **środki toaletowe**.

był on zupełnie w prawie, a bezprawie i bijące w oczy naruszenie ustawy popełnił w nieprzebranym swym — rozumie p.n. prezydent Izby. Słyszeliśmy z ławek polskich okłaski na dźwięk polskiej mowy w parlamencie. Jeśli się nie mylimy — w zgłętku trudno o dokładność i nawet o rozróżnienie osoby — tym, który polskiej mowie w parlamencie bił okłaski, był poseł książę Sapieha. Nie wątpimy, iż Koło polskie pomijając wszelkie osobiste chęci i niechęci, upomni się energicznie o prawa polskiego języka w parlamencie austriackim. Następne posiedzenie w sobotę.

Wiedeń 25 września (rano). Posłowie Jaworski, Sokołowski i Duleba przedłożyli wczoraj ministrowi Gleispachowi żądania drukarzy krajowych z Galicji, w sprawie ministerjalnego zarządzenia, aby wszystkie druki sądowe sprowadzano z Wiednia. Minister dawał wymijające odpowiedzi i oświadczył, że musi się poinformować, w jakim stanie znajduje się przygotowanie formularzy, poczem da odpowiedź w tej sprawie.

Wiedeń 25 września (rano). Według Deutsches Volksblatt jest Koło polskie za pojednaniem się z lewicą.

Ten sam dziennik donosi, że liczni polscy deputowani szlacheckiego pochodzenia, wywali posła śląskiego dra Tuera na pojedynkę, z powodu jego oświadczenia, że szlachcyce polscy są „wszami w futrze Austrii“.

Wiedeń 25 września (rano). Na początku przedwczorajszego posiedzenia, podczas mowy Zurkana, zjawił się w Izbie poseł Szajer, dano mu jednak do poznania, że dopiero wybrać się mające przyzwoicie też zaraz po posiedzeniu odbyła się w tej sprawie krótka narada nowego przyzwoicie z ministrem sprawiedliwości Gleispachem, który był zdania, że cesarz przez ulaskawienie nadał Szajelowi wszelkie prawa obywatelskie, i że z tego tytułu mandat zatrzymać nadal powinien. Na to zgodziło się przyzwoicie i już na wczorajsze posiedzenie otrzymał Szajer zaproszenie. Posłowie, którzy odmiennie tę sprawę pojmują, mają wnieść interpelację w Izbie.

Wiedeń 25 września (rano). Rząd prowadzi od dni kilku rokowania z katolicką partją ludową. Hr. Badeni jeszcze we środę oświadczył gotowość ścisłego porozumienia się z prawicą. Liberalna większa własność niemiecka weźmie udział w wyborze delegacji, do czego już wczoraj okazała gotowość, głosując razem z prawicą za utrzymaniem wyboru delegacji na porządku dziennym.

Gospodarstwo i handel.

Z Towarzystwa rolniczego. Komitet krakowski Towarzystwa rolniczego odbył posiedzenie 21 bm. pod przewodnictwem prezesa hr. Franciszka Mycielskiego; jako przedstawiciel rządu był obecny p. rada Struszkiewicz, który zawiadomił zgromadzonych, że Ministerstwo rolnictwa w przychylnym załatwieniu petycji komitetu, udzieliło bezpłatnie przyrządów mleczarskich Kółkom rolniczym w Osieku i Czudcu. Tym sposobem liczba mleczarni włościańskich, założonych przez komitet w br. doszła obecnie do poważnej cyfry dziewięciu, a ponieważ utworzenie ich zawdzięczać należy w pierwszym rzędzie gorliwym zabiegom p. rady Struszkiewicza, przeto prezes w kilku słowach dał wyraz wdzięczności całego komitetu. W ożywionych rozprawach nad środkami, zmierzającymi do zapewnienia trwałego powodzenia nowo założonym mleczarniom, utworzenie posady drugiego krajowego inspektora mleczarstwa wysunęło się na pierwszy plan, gdyż jednogłośnie stwierdzono, że p. Biedroń mimo całej swej gorliwości nie może podać coraz to bardziej wzrastającym zajęciom. Zważywszy, że dotychczasowe petycje komitetu do Wydziału krajowego w tej sprawie nie odniosły pożądanego skutku, uchwalono uprosić wiceprezesa p. Czeczka, by sprawę tę poruszył i domagał się stanowczo jej pomyślnego załatwienia na posiedzeniu sekcji stałej krajowej komisji rolniczej 24 bm. W ciągu dyskusji wszyscy obecni zgodzili się na to, że wogóle uposażenie ilościowe, nie jakościowe sił biurowych, załatwiających sprawy rolnicze w Wydziale krajowym jest zupełnie niedostateczne. I tak projektowane utworzenie biura rolniczego, niestety dotychczas nie zostało urzeczywistnionem, a rozpisany konkurs na referenta rolniczego z niewiadomych powodów nie doprowadził do pozytywnego rezultatu. Również obsada biura meljoracyjnego nie jest w stanie zadość uczynić wzrastającym potrzebom (szczególnie silnie daje się odczuć w krakowskiej ekspozyturze brak rysowników), uchwalono zatem zwrócić się z prośbą do Wydziału krajowego o zwiększenie etatu i dotacji biura meljoracyjnego, oraz o bezpłatne wydawanie planów meljoracyjnych podobnie, jak to działo się dawniej.

Na posiedzeniu dały się nadto słyszeć skargi, że nie ma ustalonych norm co do opłacania planów meljoracyjnych. Zdarzają się podobno wypadki nierównomiernego traktowania stron, postanowiono zatem zwrócić się w tej mierze z zapytaniem do Wydziału krajowego.

Sprawa taryf kolejowych dała także powód do licznych zażaleń z powodu niedostatecznego uwzględnienia interesów rolnictwa, uchwalono więc wysłać deputację złożoną z pp. rady Struszkiewicza i wice prezesa hr. Antoniego Wodzieckiego do ministerstwa kolei z prośbą o zmniejszenie taryfy na drewno, oraz o przedłużenie niższej taryfy na przewóz ziemniaków.

W sprawie nadesłanego przez Wydział krajowy zaproszenia na konferencję agrarną, odbyć się mającą 20 października b. r., uchwalono upraszać o powołanie do niej z urzędu krajowego inspektora rolnictwa p. rady Struszkiewicza i przedstawiciela Namiestnictwa, ponieważ reforma agrarna, stanowiąca przedmiot obrad konferencji dojść może do skutku tylko przez zgodne współdziałanie wszystkich władz, o które zawczasu starać się należy.

Podstawową chlewnię zarodową czystej rasy polskiej, postanowiono powierzyć p. Stanisławowi Duninowi z Głębocic. Po załatwieniu długiego szeregu spraw administracyjnych Prezes zamknął posiedzenie.

Sprawozdanie z targu zbożowego na Kleparzu.

Kraków 24 września.

Na targu dzisiejszym tak samo jak na poprzednich były głównie poszukiwane cenne gatunki pszenicy, żyta i jęczmienia, które tylko wyjątkowo się pojawiają i dlatego po cenach stosunkowo wysokich natychmiastowy znajdują odbyt. Tymczasem dowozy średniego i pośledniego ziarna wzmagają się, a znaczne ich zafiarowanie wpływa zarówno na stosunki odbytowe, jak na ceny deprymujące.

Wskutek tego na targu tego rodzaju anormalne zapanowały stosunki, że poślednie ziarno w cenie się obniża, podczas gdy cenne gatunki równocześnie idą w górę.

Placono pszenicę: białą 10-25 do 11-30; czerwoną 10-50 do 11-75 złr.; żółtą 10-30 do 11-60 złr.; żyto 7-90 do 8-70 złr.; jęczmień o owary 7-50 do 8-— złr.; na paszę 6-25 do 6-75 złr. owies 6-50 do 7-— złr.; owies do siewu — do —; rzepak — do — złr., koniec cz. wony — do — złr.; biały — do — złr. Wszystko za 100 kilogramów.

Bank galicyjski dla handlu i przemysłu.

Lwów d. 23 września

Pszenica 9-75 do 10-—, żyto 7-50 do 7-75, jęczmień browarny 5-75 do 6-25, jęczmień pastew. — do —, owies 6-75 do 7-—, rzepak 12-— do 12-50, groch 6-— do 8-—, wyka — do —, nasienie lniane — do —, nasienie konopne — do —, bob — do —, bobik — do —, hreczka — do —, koniczyna czerwona galic. — do —, szwedzka — do —, biała — do —, tymotka — do —, anyż — do —, kukurudza stara 5-50 do 5-75, nowa 5-50 do 5-75, chmiel stary — do —, chmiel nowy na terminy — do —, spirytus gotowy — do — na termin — do —, Waranty — do —.

Uspokobienie silne.

Wiedeń 24 września. Dostaw gotowej pszenicy bardzo mało — ale też i popyt prawie żaden. Zagraniczne usposobienie bardzo słabe, stąd nowy powód do niżki.

Notowano: Pszenicę na jesień 11-72 do 11-71, na wiosnę 11-72, 11-68, 11-69. Żyto na jesień 8-69, 8-65, na wiosnę 8-75, 8-76. Cwies na jesień 6-28, 6-29, na wiosnę 6-53, 6-54. Kukurudza na wrzesień-październik 5-01-5-—, na maj-czerwiec 5-13 do 5-51. Rzekap na styczeń-luty 19-70 do 13-80, na jesień 13-40 do 13-50.

Gleńda zbożowa: Cukier surowy loco Aussig 12-15 do 12-20, loco Olomuniec 11-40 do 11-50, loco Berno-Wiedeń 11-50 do 11-60, na listopad loco Aussig 12-15 do 12-20, cukier w kostkach prima 36-50 do 36-75, secunda 36-25 do 36-50 Spirytus kotyngentowany loco Wiedeń 19-70 do 20-— Nafta kaukaska transito Trjest 4-— do 4-20, galicyjska przeźroczysta 16-75 do 17-—.

Sprawozdanie tygodniowe Izby handlowej i przemysłowej o cenach zboża i produktów we Lwowie od 31go sierpnia do 11 września br. bez opłaty akcyzowej. Pszenica stara 10-20 do 10-50, nowa — do —, żyto stare 7-75 do 8-10, nowe 7-75 do 8-10, jęczmień browarny 5-95 do 6-45, pastewny 5-15 do 5-35, owies 6-70, do 6-95, hreczka 7-50 do 8-50, kukurudza zeszlorzona 5-70 do 5-95, nowa — do —, proso — do —, groch do gotowania 6-50 do 8-—, groch pastewny 5-50 do 6-—, fasola — do —, bobik 4-65 do 4-90, wyka 4-40 do 4-90, koniczyna czer. 35-— do 38-—, koniczyna biała 40-— do 45-—, anyż rosyjski — do —, anyż płaski — do —, kminek — do —, rzepak zimowy stary 12-10 do 12-70, lnianka — do —, nasienie lniane 7-25 do 7-75, soczewica — do —, rzepak zimowy, — do —, nasienie konopne — do —, chmiel nowy 112-— do 125-—, nafta zwykła 15-50 o 16-50 salonowa 18-— do 19-—, wszystko za 100 kilogr., spirytus 10-000 litr-procentowy, kontyngentowany, bez podatku konsumcyjnego 17-10 do 17-45.

Odpowiedzi Redakcji.

Podziękowań w dziale redakcyjnym nie pomieszczyliśmy.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Panu Wł. Cz... Wierszy nie drukujemy, humorystyczne.

Panu Antoniemu Jur. w Kętach. Zbyt wiele przychodzi listów codziennie do redakcji, abyśmy mogli wiedzieć o jaką notatkę Szan. Panu chodzi. Prosimy o bliższe określenie.

Krakowianinowi. Drukowane nie będzie.

Panu Emilowi S. w Stanisławowie. Owszem, w odpowiedziach od redakcji podziękowaliśmy, gdyż mamy oddawna stałego korespondenta. Feljeton obecnie zajęty do końca roku.

Panu Wincentemu G. we Lwowie. Do kosza.

Panu Stanisławowi Rem. w Tarnowie. Teatralne towarzystwo im. Moniuszki już nie istnieje. Nic nie wiemy. Najlepiej jeśli Sz. Pan uda się wprost do kompetentnej władzy. Pana to dziwi? — bo nas nie.

KURSY KRAKOWSKIE.

Ruble płać: 127-25 — żądają: 128-—. Marki płać: 58-50 — żądają: 58-85. Franki płać: 47-35 — żądają: 47-75.

Groby królewskie, grób Mickiewicza i skarbiec w katedrze na Wawelu zwidzać można w dniu powszednim o godz. 1 a w niedziele i święta o godz. 11 1/2.

Gabinet Geologiczny Uniw. Jagiell. w Collegium physicum przy ul. św. Anny na I piętrze otwarty w każdą niedzielę od godz. 9—1 w południe.

Groby zasłużonych (w krypcie na Skałce), grób Skarg (w kościele św. Piotra), oraz skarbiec kościoła N. P. Marji oglądać można w chwilach wolnych od nabożeństwa za zgłoszeniem się do zakrystji.

Gabinet Zoologiczny Uniw. Jagiell. w Collegium physicum przy ul. św. Anny na I piętrze otwarty w każdą sobotę w niedzielę od godz. 11—1 w południe.

Muzeum techniczno-przemysłowe wlejskie otwarte jest dla zwiedzających codziennie od godziny 9—1-szej i od 3—6-tej popołudniu za opłatą 20 ct. od osoby dorosłej i 10 ct. od dzieci do lat 10-ciu. W niedziele i święta — z wyjątkiem świąt głównych. Wstęp do zbiorów od godz. 10—11 bezpłatny.

Muzeum XX. Czartoryskich otwarte dla zwiedzających w wtorki i piątki od godz. 12—2 po południu, o ile w te dni nie przypadają święta.

Muzeum Narodowe (w Sukiennicach) otwarte codziennie od godz. 11—3 popołudniu, z wyjątkiem poniedziałków — a opłatą wejścia 20 ct. w dzień zwykły, w niedziele i święto po 10 ct. od osoby.

Muzeum Techn.-Przem. w gmachu Franciszkańskim, otwarte codziennie od godz. 10—6. Wstęp 20 ct. od osoby W niedziele od godz. 10—2 bezpłatny.

POCIĄGI KOLEJOWE

od dnia 1 maja 1897 r.

Do Krakowa przychodzą:

Od strony Wiednia: godz. 6 minut 6 rano pospieszny (wszystkie trzy klasy); godz. 7 minut 33 rano osobowy z Oświęcimia; godz. 9 minut 45 przed południem osobowy; godz. 2 min. 43 po południu błyskawiczny (I i II kl.); godz. 5 min. 7 po połudn. osobowy; godz. 8 min. 45 wieczorem pospieszny (trzy klasy); godz. 10 min 10 wieczorem osobowy. — Od strony Warszawy: godz. 9 min. 45 przed poł. osobowy; godz. 5 min. 7 po poł. osobowy. — Od strony Lwowa: godz. 4 min. 40 rano osobowy; godz. 7 rano pospieszny; godz. 8 min. 45 rano osobowy z Tarnowa; godz. 2 min. 24 po południu błyskawiczny; godz. 2 min. 53 po połudn. osobowy; godz. 6 min. 10 wieczór mieszan.; godz. 9 min. 38 wieczór pospieszny z Wlelczki; godz. 8 min. 45 rano; godz. 11 min. 15 przed południem, godzina 6 minut 50 wiecz. pociągi osobowe. — Od strony Zagorza i Nowego Sącza: godz. 6 min. 36 rano; ze Suchej godz. 9 min. 30 no godz. 11 min. 5 rano ze Skawiny; godz. 4 min. 47 po poł od 25 czerwca do 15 września z Mszany, Rabki, Chabówki o godz. 7 min. 40 wiecz.; godz. 9 min. 22 wiecz. z Kalwarji pociągi osobowe.

Z Krakowa odchodzą:

W kierunku Wiednia: godz. 5 min. 38 rano osobowy; godz. 7 min. 25 rano pospieszny; godz. 9 min. 25 przed poł. osobowy; godz. 2 min. 31 po poł. błyskaw. (I i II kl.); godz. 3 min. 20 po połudn. osobowy; godz. 6 min. 25 wieczór osobowy do Oświęcimia; godz. 10 wieczór pospieszny. — W kierunku Warszawy: godz. 5 min. 38 rano osobowy; godz. 9 min. 25 przed poł. osobowy; godz. 6 min. 25 wieczorem osob. — W kierunku Lwowa: godz. 6 min. 31 rano pospieszny; godz. 8 min. 40 rano mieszan.; godz. 11 min. — przed poł. osobowy; godz. 2 min. 49 po połudn. błyskawiczny (I i II kl.); godz. 6 min. 40 wieczór osobowy do Tarnowa; godz. 9 min. 15 wieczór pospieszny; godz. 10 min. 55 wieczór osobowy. Do Wlelczki: godz. 8 min. 40 rano. godz. 12 min. 20 w południe; godz. 8 min. 30 wiecz. godz. 10 min. 55 wiecz. pociągi osobowe. — W kierunku Nowego Sącza i Zagorza: o godz. 6 rano do Suchej; o godz. 5 min. 13 rano osobowy do Skawiny; godz. 9 min. 05 przed poł. osobowy; godz. 3 min. 25 po poł. osobowy do Skawiny; o godz. 7 min. 35 wieczorem osobowy do Chyrowa; od dnia 25 czerwca do dnia 15 września o godz. 8 min. 10 rano osobowy do Chabówki, Rabki i Mszany.

Czas środkowo-europejski.

NADEŚLANE.

(Rubryka „Nadesłane“ nie pochodzi od redakcji, która też za nią odpowiedzialności nie przyjmuje)

Dr SLIWINSKI powrócił. 2744

Dr. R. Ławrowski, Adwokat przeniósł kancelarję swoją Bynek Nr. 38, Linja A—B, dom Wgo Mauriziego.

Między wyrobami kosmetycznymi zasługują na szczególną uwagę ogłoszona w dzisiejszym Nrze rezerwa pomada kędzierzawiąca. Tworzy ona najlepszy środek do konserwowania i wzmocnienia porostu włosów na głowie i otzymiała od Jego ces. Mości wyłączny przywilej. Przy regularnym używaniu tej znakomitej pomady zyskują nawet łysa miejsca głowy bujny porost, siwe włosy dostają ciemną barwę, włosy się wzmacniają i nie wypadają. Szczególniej zwraca się uwagę na to, że ta pomada kędzierzawi włosy i zachowuje przed osiwieleniem do późnej starości.

Szcza wnica 2721

rozpoczęła jesienne czerpanie i rozsytkę wód mineralnych ze zdrojów Józefiny i Magdaleny.

THE WORLD Papier listowy angielski z kopertami zewnątrz kolorowymi Kasetka 50 listów i 50 kopert: 2099 w formie damskim 60 ct. w formie męskim lub szerszym paryskim 80 ct. POLECA MAGAZYN RUDOLFA HERLICZKI W KRAKOWIE 2517 Plac Marjański Nr. 1

BAKOWSKA Potrzebne do kupna... lekcje muzyki...

Pianino w dobrym stanie, z czarnego d. ze- wa. zaraz. Zgłoszenia do Adm. in „Głosu Narodu“ p. L. 2801 1 3

NOWO ZAŁOŻONA KONCESJONOWANA Agencja Stręczenia służby Jadwigi Strzałkowskiej w Krakowie przy ul. Szewskiej Nr. 9, I-sze piętro

Majątek lasowy w m. obszar, w czem 200 roli z wielkim parkiem, grodem owocowym, pięknym dworem i zabudowaniami...

Wzrost zhr. 185.000 w gotówce, prócz innych suchych dochodów, dających 5 do 10.000 zhr. rocznie i prócz...

VELOUTINE Puder ryżowy specjalnie PRZYGOTOWANY Z BIZMUTEM Przez CH. FAY, Fabrykanta Perfum PARYŻ, 9, Ulica de la Paix, 9, PARYŻ

Dla abonentów „Głosu Narodu“

BIBLIOTEKA wyborowych Powieści i Romansów rocznik V

z premją bezpłatną, znakomitą do wyboru „Encyklopedia powszechna“

„WOJNA I POKÓJ“ hr. Lwa Tołstoja

9 dużych tomów formatu Biblioteki kosztuje jak dawniej 8 zhr. Abonentci „Głosu Narodu“ mają zniżone mimo tak kosztownej premii na 7 zhr.

„BLAGIERZY“ jest to powieść uznana przez krytykę za jedną z najlepszych, przedwcześnie zgasłego powieściopisarza...

„Dwie kolyski“ Emila Richebourg. „Sprzysiężenie kobiet“ Karola Monsolet. „Lubycy“ opowiadanie z ostatniej wojny hercegowińskiej.

W druku „Milion ojea Raclot“ powieść, która została nagrodzona przez Akademię francuską.

Przenumerata roczna 8 zhr. (16 marek), półroczna 4 zhr. (8 marek), kwartalna 2 zhr. (4 marki). W Ameryce 5 dolarów.

Odróżniajcie prawdę od blagi! Dwa medale zastugi otrzymał S. W. Niemojowski za wyrób znakomitych tutek nieklejonych!



Jedyna niezawodna TRUCIZNA na szczury, myszy domowe i polne.

Przewyższa wszystkie dotychczas w tym celu używane. Działa trąjaco tylko na gryzonie (glires) szeszur — mysz — królik.

JANA MICHNIKA, mag. farm. W BOCHNI. 1 Kgr. trucizny 2 zhr., 4 1/2 Kgr. zhr. 7.50. 2505

Handel galanteryjny egzystujący lat 40 w Rzeszowie. z powodu stosunków rodzinnych jest pod korzystnymi warunkami do sprzedania.

Realność wielka składająca się z kilku zabudowań piętrowych, dużego Parku, Ogrodu warzywnego, w śródmieściu większego i bardziej rozwiniętego Miasta Galięji zachod. jest do sprzedania.

Brzytwy szwajcarskie Arbencia 570 poleca 2510 W. HALSKI Kraków, Sukiennice.

Parcela tanio zaraz do sprzedania. Wiadomość ul. Karmelicka L. 1, w trafice. 2771 2 4

Poszukuje się 2772 praktykanta do handlu korzennego Tadeusza Scharffa w Tarnowie.

800 mórg obejmująca wieś, w czem 360 mórg roli w wysokiej kulturze i bardzo dobrej glebie, 120 mórg pięknych, stódkich łąk...

Inteligentna panna katol., 22 lat licząca, Niemka, z dobrymi świadectwami, umiejąca krawieczynę, ręczne roboty, białe szycie, poszukuje posady od 1-go października, jako bona, do towarzystwa starszej osoby...

W powiecie Mysłenickim 400 mórg do rozparcelowania w tem 120 łąk dwukośnych, reszta pole orne, pastwiska i laski. Złożenia przyjmuje Jan Strycharski Kraków. 2413 0 10

WILLA w ślicznym położeniu, przy szosie koło Izdebnka, z pięknym ogrodem owocowym i 20 mrg gruntu w jednej prawie parceli, — jest zaraz pod korzystnymi warunkami do sprzedania.

C. K. AUSTRIACKIE KOLEJE PAŃSTWOWE. WYCIĄG Z ROZKŁADU JAZDY ważnego od d. I października 1897 r. (według czasu środkowo-europejskiego) Przyjazd do Krakowa (względnie Podgórze): 4:25 rano poc. miesz. Nr. 12 do Podgórze Płaszowa, 4:40 rano poc. osobow. Nr. 12 do Krakowa z Podwoleczysk...

Anna do N. Panny Różańcowej (z obrazkiem) 10 ct., obrazy olejne na płótnie do chorągwi i oprawy, oleodruki różnej wielkości, medaliki srebrne i zwyczajne, wszystko z wyobrażeniem N. Panny Różańcowej — oprócz najrozmaitszych obrazów i książek do nabożeństwa; do nabycia: w specjalnym artykule treści religijnej 2501 ZIMIERZA ZAJĄCZKOWSKIEGO „pod Aniołem“ Kraków, plac Marjacki 8. Tamże są na składzie: Portrety JE. J. O. Księcia-Biskupa Puzyny fotografia in folio po 5 zhr., in 4-to po 3 zhr., naturalnej wielkości kredką po 9 zhr.

Na sklep lub bióro OBSZERNY LOKAL

składający się z 4 ubikacyj frontowych i 3 od podwórze, przy ul. Szewskiej, tuż przy Rynku do wynajęcia.

Wiadomość w księgarni katolickiej Dra Wład. Miłkowskiego przy ul. św. Anny.

R. DITMAR

Kraków, Rynek główny L. 13
POLECA:

Lampy wszelkiego rodzaju od najtańszych do najwykwintniejszych, **Latarnie** do ulic, sieni, kregielni, schodów, magazynów, wystaw sklepowych i t. p.,

Lichtarze ręczne, biurkowe i fortepianowe.

Kandelabry z brązu, oniksu i metalowe,

Pajaki z brązu, majoliki metalowe i szklane,

Ogromny wybór najnowszych **stolików i etażerek** z płytami majolikowymi i metalowymi, **Żardyniery, wazony, wazoniki, słupy** na wazony, **talerze dekoracyjne, figury** większe i mniejsze, **koszyki na bilety, ciasta, jakoteż rozmaite cacka** (nipes) z porcelany francuskiej.

Ceny najprzystępniejsze.

Zamówienia z prowincji wykonują się odwrotnie. 2289 9 0

HOHENLOHEGO

FABRYKA PRZETWORÓW OWSIANYCH
poleca znane z dobroci:

Mączkę i **Grysik** owsiany, najzdrowszy pokarm dla małych dzieci — **Kaszkę** owsianą (Haferflocken) — **Cacao** owsiane i **Zupy** w tafelkach

GŁÓWNY SKŁAD w handlu delikatesów

H. Fuglewicza KNORECK i Sp.
Kraków, ulica Florjańska Nr. 23. 2791 1 6

Publiczne Oświadczenie!

Podpisany Zakład dla malarstwa portretowego, ażeby uniknąć oddalania tych znakomitych artystycznie uzdolnionych pracowników i tylko o móż m dać zatrudnienie, postanowił zrzec się ale tylko na krótki czas, t. j. aż do odwołania wszelkich zysków i korzyści.

Dostarczamy więc:

tylko za złr. 7.50 w. a.
t. j. za połowę zaledwie wartości kosztów wykonania

Portret naturalnej wielkości (POPIERSIE)

w pysznych eleganckich czarno-złotyach ramach barokowych którego rzeczywista wartość najmniej 40 złr. przedstawia.

Kto zatem pragnie, czy to swój, czy portret żony, swych dzieci, rodziców, rodzeństwa, albo innych drogich nawet dawno zmarłych krewnych lub przyjaciół posiadać, niechaj, nam przesła tylko fotografię, mniejsza w jakiej postawie, a otrzyma w 14 dniach portret, z którego z pewnością będzie w najwyższym stopniu ucieszony i zadowolony.

Skrzyżka i a przesyłkę portretu po e nie koszt'u.

Zamówienia z załączeniem fotografii, — którą się zwraca bez uszkodzenia — przyjmuje się tylko do odwołania po cenie powyższej za zaliczką lub nadesłaniem z górą należności.

Porträt-Kunst-Anstalt „KOSMOS“
Wien, Mariahilferstrasse 116.

Ręczy się za znakomite, sumienne wykonanie i naturalne podobieństwo.

Niezliczone uznania i podziękowania stoją otworem dla każdego do przejrzenia. 2647 6 12

Dla budujących portal

Szyba lustrowa do sprzedania, wymiar: wysoka 300, 167 cm. szeroka, cena przystępna. — Wiadomość u p. T. Zajdzikowskiego, ul. św. Jana Nr. 17, parter. 2586 3 0

STANGRETA

i 2709 5 5
stróża
poszukuje
Prof. Dr. Trzebicki
Podwale 12

Zmiana pomieszkania.

Józefa Ekerowa
powróciła i od 1 go października 1897 r. rozpocznie udzielać
LEKCYJ TANCÓW
w domach prywatnych, pensjonatach i we własnym pomieszkaniu przy Małym Rynku L. 6, II piętro (dłm obok W. Karasia). 2789

Masło desę

1/4 funta po 1
sprzedaje
H. Fugle
dawniej K. Knorek
Kraków, Florjańska



Takie piękne, długie włosy na głowie

urosną tylko przez używanie mojej znakomitej ces. król. wył. uprz. rezedowej pomady kędzierzawiącej.

Przy regularnem używaniu, nawet bardzo wyłysiałe miejsca na głowie, bujnie włosami porosną; szpakowate i rude włosy stają się ciemnymi. Pomada ta wzmacnia włosy w dziwny sposób, usuwa wszelkiego rodzaju tworzenie się lupieżu w przeciągu kilku dni zupełnie, zabezpiecza całkowicie w najkrótszym czasie wypadanie włosów i na zawsze nadaje naturalny polski włosom, które stają się

kędzierzawymi,
i zachowuje je przed zesiwieniem do późnej starości. Wskutek swego bardzo przyjemnego zapachu i wspaniałego wyrobu, tworzy prócz tego pomada rezedowa o dobę każdej gotowni.
Cena słoika z opisem użycia (w 7 językach) i złr. 50 ct., pocztą i złr. 60 ct. Odsprzedającym znaczna zniżka.
Fabrykę i główny centralny skład rozsytkowy hurtowny i częścicelowy ma
Karol Polt, 2785 1 20
perfumer i posiadacz kilku c. k. przywilejów w Wiedniu VIII. Josefstädterstrasse Nr. 32.
Zamówienia z prowincji za gotówkę lub za zaliczką będą natychmiast wykonane.
Skład w **Krakowie** w apt. **E. Hellera** ulica Grodzka, we **Lwowie** w aptece **Zygm. Ruckera** pod złotym cłem.

KTO CHCE PIĆ DOBRĄ HERBATĘ NIECH ŻADA: HERBATY Z RĄCZKA „Monopol“

z Magazynu Juliusza Grossego
(założony w r. 1859) w Krakowie, Rynek, Pałac Spiski.

Herbata Gospodarska	zł. 1.60	Herbata Lian Sin	zł. 3.60
„ Czarna	2.—	„ Lian Pin	4.—
„ lepsza	2.40	„ P. Futschew	5.—
„ Nenhao	2.80	„ Aromatyk	6.—
„ Victoria	3.20	Okruchy herbat Nr. 1	1.40
„ Familijna wyborna	3.40	„ Nr. 2	1.60
		„ najlepsze	2.—

Herbata wyborowa w pięknych 1/2 funtowych ruskiej wagi puszkach blaszanych moskiewskich z kluczykiem do zamykania po zł. 2.— i zł. 2.50.
Do nabycia we wszystkich główniejszych handlach po tych cenach. 2520 31 0
We Lwowie u A. Szkowrona, plac Marjacki.

F. KOSIBA

w Krakowie, rynek główny Nr. 23, (I-sze piętro),
nagrodzony na Wystawie krakowskiej 1887 i lwowskiej 1894,
poleca swój

Skład Sukien Męskich,

cywilnych i wojskowych, 816 38 0
jakoteż i stroje narodowe.

Nadmieniam, że otrzymałem świeży transport materiałów jesien-nych z fabryk krajowych i zagranicznych z pierwszej ręki mogą przeto wszelkim wymaganiom Szan. publiczności zadosąd uczynić.
Ceny najniższe.

Najpiękniejszych

prawdziwych Haarlemskich Hyacentów, Tulipanów, Narcyzów, Krokusów i innych cebulek kwiatowych, jak również najlepszych nasion gospodarczych, warzywnych i kwiatowych do wysiewu jesiennego i wczas wiosnę — dostarcza

ZAKŁAD OGRODNICZY Ludwika Freegego W KRAKOWIE.

Główny ilustrowany cennik wiosenny i cennik jesienny przesyłam darmo i opłacie.
Ceny jak najniższe. 2168 10 0
TOWARY TYLKO NAJLEPSZEJ JAKOŚCI.



sklep korze

do sprzedania.
Blizsza wiadomość w Adm. „Głosu Narodu“ p. L. 2789

Udział 1/3 czę

całej kopalni 8 do 10 studniować mającej, z których je dnia daje 16 beczek Ropy nie w pasie naftowym w dnicy pełożona, jest do cenia 12.000. złr.
Wiadomości bliższej udzieli Strycharski. Kraków. 2789

Poszukuje się

mieszkania kawalerskiego tem. Wiadomość w Admin. „Głosu Narodu“

Unita

człowiek rzadkiej prawości wości, zasługujący na za całej pełni, w wieku 30 waler **poszukuje** cogo zatrudnier.
Polecenia i bliższe mości udzieli Wny p. dyrektor, Zakładów Sz. Kraków Radziwiłowska 6

Nłyn pols.

w Kantorowicach 10 kl. o kowa, wraz z 7 morgami ogrodowego, z zabudowaniami spodarczymi
do sprzeda
Wiadomość w Admin. „Głosu Narodu“.

Za gotówkę jak naj

sprzedamy należytość łową M. 1100 85 z r od Zalet Schenirera kowie i dalszy takiz 501.38. z r. 1896 od Schenirer w Krakow. przypadająca.
Wagner & fabryka monij w Gera. (Republ.)

4 3/4 Kilo Kaw

netto, wolne od opłaty za lub za przesłaniem z góry tości, pod gwarancją najtowar. 2295 6
Afryk. Mocca, perłówka Santos, specjalna
Cuba, specjalna zielona
Ceylon, jasnozielona
Złota lawa, żółta
Perłówka, wymieniona
Arab. Mocca, fi. aromat
Cenniki wraz z taryfą cłową Ettlinger & Co., Han.

Ziemia

do jedzenia i dla gorze puje i najwyższe c Stanisław Gurgonkowie. 8 12
Mieszkanie d
Elegancki osobny pokojem na żądanie także z całym utrzymanym złożony w Agencji D. Hopcasa i A. Salome Marjacki l.

Kamienica II

grutownie zbudowana dzy ogrodami przy ul. rego, do sprzedania.
Refektanci serjo, otr wiadomości w Administ. Narodu. 2877

Drugie pię

w domu p d l. 38 ul. Flor od 1-go października do cia. Wiadomość tamże.

Dom 2 piętro

w Krowodrzy murowanej ko rogatki warszawskiej do dania. Cena 17 000. Goto trzebna najmniej 6-500.
Blizsza wiadomość w towiej Kasie oszczędności kowie. 2678